

DYKAI!

mojo šimto žmonių vyrių
30 metų senumo bus duobas
) savo sveikatą ir gyvenimą
trove.

20.00 ant savaitės. Pone
iki \$1.000.00. Po dešimties
p laiką įmokėti pinigai ir
sako namai ir Paskolos be

BENDROVE AMERIKOJ

vardo, pravarde, adresu, slėpė
namus, ir išlaikyti tą sąlygą
illitt Bldg., Philadelphia, Pa.

.M. (jei vakare, tai) P.

geriausių linijų laivų.

o gvarancija į visus la-
i, atvangiai ir pigiai.

elly tikiety.

imiestus Jungtinių Valstijų.

iladelphia, Pa.

derick D. Felto

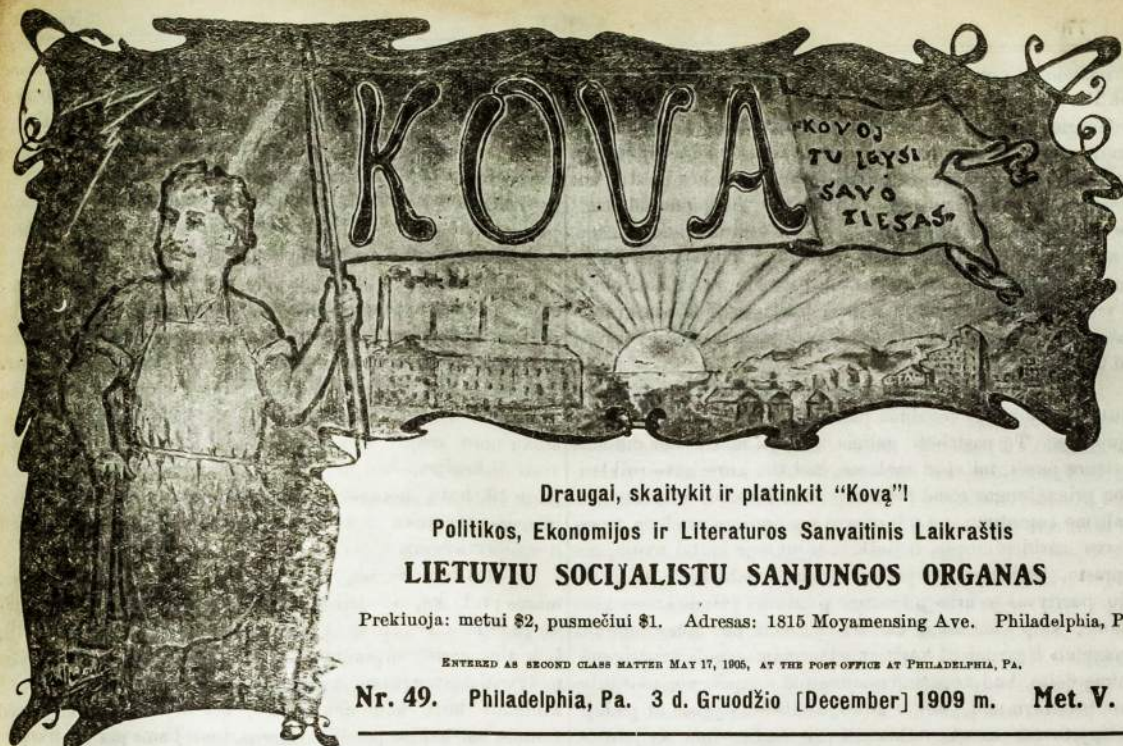
ALIUNAS

Cor. Richmond & Allegheny Sts.
PHILADELPHIA, PA.

ivanos «Kovos» Skaitlynas

Tiems visiems, kurie at-
avo prenumeratą iki šiuo-
4, užsimokėdamas pinigais
iančius 1910 metus, turė-
ems visiems, kurie prisi-
ą «Kovos» skaitlytojui iki
metui, gaus puikų «Kovos»
itą sieninį kalendorių. Da-
raugai paskubėkit užsis-
prenumeratą, idant galė-
žinoti kaip daug kalen-
tspaus.

Norintieji užsirašyti šio
progresyvišką laikraštį ir
enraštį, lietuvišką ar
kalbose, kreipkitės į
«Kovos» administracijos, kur
visuomet į laiką pas-

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 49. Philadelphia, Pa. 3 d. Gruodžio [December] 1909 m. Met. V.

Klesines kovos priemoniu ir tikro susipratimo labiausiai reikia.

TARPE New Yorko dviejų dienraščių, ypatingai «New York Call» ir «Volkszeitung», iš priežasties nenusisekusių pastarųjų numicipal skų rinkimų New Yorke, pakilo įdomi diskusija, kuri, ištikrųjų, paliesti gali ir mus socialistus lietuvius, tariant, mūsų socialistišką judėjimą.

Socialistiškas dienraštis «The New York Call» straipsnyje užvadintame «Rinkimų Lekcija», peržiūrindamas priežastis kapitalistiškosios partijos kandidatų laimėjimo, priežastis, kurios patraukė balsuotojus link senų supuvusių partijų statomų kandidatų, priėmė prie tos konkluzijos, kad nuo panašaus darbininkiškos klesos pasidavimu kapitalistiškoms partijoms apsaugoti darbininkus gali tik socialistiška agitacija, kurią būtina reikiai padidinti ir praplatinti, ir stengtiesi iki plačiausiųjų rybų centralizuoti partiją. «Volkszeitung» stojo priešais tą nuomonę, ir sako, kad priežasties socialistų nelaimėjimo rinkimuose reikia įžieškoti ne decentralizme partijoms; jaigu partijos skyriai nevisi išpildė savo užduotį, jeigu buvo tokių, kurie parodė savo neveiklumą, tai priežastis to yra pačioje partijoje, kuri nesirupina priderančiai visais savo skyriais, nemoka užinteresuoti pavienius narius ir visus skyrius, rinkimų kova ir partijos judėjimu. Neabejotinai, sustiprinta agitacija gal atnešti partijai naudą, bet didesnė partijos priedermė—tai rupinimasis labiau suprasdinti partijos narius, stengtis duoti pažinti socializmą ir klesų kovą giliau,

nuodugnau. Ypač «Volkszeitung» pabriežia vieną įdomų ir mums faktą: Agitacija gali patraukti daugelį, bet iš jų nedaugelis liekasi tikrais socialistais; daugelis įstoję į partiją persitikrina, kad savo viltyje apsiriko. Prisijungę prie partijos jausdami reikalą, tikėdami, kad joje ras tą, ko jieško—o jauni socializmas šalininkai ar pasekėjai jieško visupirmu apšvietos—susipratimo, pažinimo socializmo. Neramiai jieško budų besispraudžiančių jiems į galvą klausimų išrišimui. Nevisuose skyriuose (kuopose) naujas narys tą gali atrasti. Daugelis tų skyrių nesirupina ir nesistengia plėtoti susipratimą ir kelti apšvietą tarpe savo draugų. Kuopų susirinkimai tankiausiai praleidžiami bergždžiais pasišnekėjimais apie kitką, negu, kad diskutuoti ant svarbesniu klausimų. Visą energiją suaikvoja bereikalingiems ginčams. Susirinkimai pešvėsti pažinimui socialistiško judėjimo principų ir išdirbimo tikrų supratimų ir teisingų pažiūrų link taktikos—buna labai retai, net nepaprastais. Susirinkimus daroma vien dėl administracijinių kuopos reikalų, apie susirinkimus narių susipratimo kėlimui labai menkai teatmenama.

Daugelį narių su partija jungia ne supratimas klesų kovos reikalo, ne supratimas socializmo siekių ir uždavinių, bet vien «jausmas». Agitatorius savo kalba pataikė sukelti jausmus, išrodydamas baisų darbininkišką padėjimą ir nuoskriaudas, pataikė sukelti troškimą gelbėtis iš to padėjimo ir jausti kerštą skriaudėjams. Su tokiais jausmais įstoja naujas narys

į socialistų organizaciją, bet kad pamato, jog socialistiška taktika neatsako jo karšties jausmams, jis nepažinodamas socializmo principų ir taktikos suabejoje apie socializmo išganingumą. Remiantis savo priklausimą vien jausmu, gali būti tik simpatizatorium socializmui, bet ne socialistu; ant jo pasitikėti partija negali. Tą darodė kuogeriausiai Rusijos revoliucija, kur didžiama buvo jos šalininkais iš jausmo, o ne iš persitikrinimo, ne iš principų. Tikrų kovotojų už darbininkiškos klesos išsilioavimą, pastovių socializmo rėmėjų yra tik pilnai susipratęs, pilnai supratęs socializmo principus, jo kovos taktiką, priemones ir socializmo ateities surėdymo tvarką.

Jeigu tokio susipratimo truksta Juntinių Valstybių socialistų partijoj, tai negalima pasakyti, kad jo netruksta mūsų sąjungoje. Tą pastebėti galima. Jeigu mūsų eilės didinasi iš vienos pusės, tai visgi matoma, kad tie, kurie savo priklausimą prie sąjungos rėmė bei remia vien jausmu, o ne tikrų socializmo supratimu, ne pilnu savo susipratimu, pradeda atvesti savo užsidegimose ir įieškoti sąjungoje ko tai naujo, nepaprasto, priešingo net jos principams ir taktikai. Ir, ištikrųjų, pozityvas to arba pirmutinė prisžastis guli ne kame—nors kitame, kaip vien tame, kad tie vadinami pas mus «neramus elementai» išgaruojant karšties jausmams jaučia neužsiganėdinimą dėlto, kad nepažino nuodugnai socializmo, neišdirbo savo perstikrinimų, kokių keliu, kokiose sąlygose ar padėjimo apytovose esant, reikia eiti prie realizavimo socializmo siekių, prie vykdymo socialistiškos tvarkos, prie gamitimo pamatu ir medegos ateisiančiai surėdymo formai, prie sociališkos revoliucijos priskubinimo. Ta sociališkoji revoliucija gali būti laimėta ir pasekminga, kada ji remsis ne ant kaiščių minios jausmų, vien ant tų minių susipratimo. Tuo tarpu mūsų apšvietesni kai—kurie nariai, kurie daugiau galėtų veikti plėtojime tikro susipratimo, dėl savo jausmų karštumo palikę plačiasias minias nesusipratime, patįs bando siekti to, kas netik jiems, bet ir niekam kitam yra nepasiekiamu; prie to «nepasiekiamo» traukti neišdirbtas žmonių smegenis,—tai reiškia užkrovimą ant jų sprandų nepanešamos naštos, nuo kurios nešimo, suprantama, turės atsakyti, nes nepaneš. Tas tai ir kenkia socialistų organizacijoms, kad vienį pertoli nubėga pamiršdami, kad sekantieji nepaveja. Svarbiausia, tai yra tas, kad ir tie sekantieji žengtų sykiu priekyn, suprasdami tikslą savo žengimo, matydami aiškiai kelią, kuriuomi žengia. Rodymas aplinkinių takelių, tiktai klaidina ir trukdo plačios minios žengimą tikrų jos kovos keliu.

Daugiau atydos turime atkreipti į reikalingumą susipratimo, į reikalingumą politiškos kovos ir švietimosi. Mūsų sąjungos taktika turi harmonizuotis politiškoj kovoj su šalies centraline partija (Socialist Party), butinai reikia stengtis įgyti pilietiškas teises kiekvienam ir suprasti savo balso reikškimą politiškame gyvenime. Čia tai ir yra silpnos pusės socialistiškų organizacijų.

Toliau «Volkszeitung» nurodo, kad Socialist Party'jos centralizmas lieka su blogom pasekmėm partijai. Minėtas dienraštis sako, kad partija centralizuodama kitataučių socialistišką organizaciją varžo jų judėjimą ir jos negali ganėti-

nai išsivystyti. Sako, kad palikus toms organizacijos savistovingumą, jos daug sprėčiau gali išsivystyti ir greičiu savo narius suprasdinti. «Didesnė Socialist Party'jos decentralizacija yra butinumu». Mēs su ta nuomne sutinkame. Solidarizuojant su anglų socialistų partija kitataučių socialistų organizacijos savo prigimtose kalbose lengviau gal plėtoti socializmo idėją ir turėdamos savo autonomiją greičiau pakėlti susipratimą—tai neužginčijamas faktas.

Liekasi tad svarbiausiu partijos uždaviniu švietimas narių. Tas pat uždavinis liekasi ir mūsų sąjungai. Tačiau tai darbas nelengvas. Nelengvas iš daugelio atžvilgių, ypatin-gai stoka susirinkimams vietos, stoka ir referantų ir prelegerių, kurie su socializmo principais ir social-demokratišku programu ir kovos priemonėmis būtų gerai apsipažinę. Antra stoka noro rengti diskusijų susirinkimus ir stoka mokėjimo vesti diskusijas, kad nepadaryti jų paprastu ginču. Tačiau siau tik būtų noras—spragas galima būtų užpildyti. Svarbiausia—tai stoka noro pažinti socializmą ir duoti jį pažinti nesusipratusiems.

O tas taip svarbu, nes teoretiškos žinystos neužvaudus mums praktika, socialistas nežinodamas teorijos socialistiško judėjimo, negali būti susipratusių. Tie, kurie tą teoriją šiek-tiek geriau suprantame ir galėtume viekti—neturime noro šviesti nesuprantančius, neužsiimame teor. šiais klausimų aiškinimais taip, kad neklaidinti, bet sistematiškai išvystinėti žmonių smegenyse persitikrinimus, duoti jiems pažinti tikrą social-demokratijos kovos kelią.

Visi pirmesni veikėjai apilto ir, rodosi, ko laukia, kad reik veikt, veikt ir da veikt. Beveiksmis susipratusių—reiškia nuodėmingą apsilėidimą ir pasidavimą priešams, kurie pasinaudodami tuo įieško priešingose jiems organizacijose silpnų pusių, kad į jas užgauti ir darbininkišką vienybę ir užsitikėjimą ardyti. Veikime, nes tik veiksmas ką—nors pasaulyje reiškia. Nesiklaidinkime ir neleiskime klaidintis. Pataisant klaidas rupinkimės jų vengti, lavinkimės, kad suprasti ir klaidų išvengti, o tada pasekmės mūsų judėjimo bus geros.

J. B. S.

SOCIJALIZMO KURSAS.

LEKCIJA III

Kapitalistiska ekonomija.

Nuo ko priklauso kainos? Kur tik laisvas lenktyniavimas (konkurencija) turi pasekmingą įtakmę ant perkančiųjų ir parduodančiųjų, ten pastebėti galima, kad kiekvieno prekio kaina svarstosi apie vieną punktą, tai pakylant augščiau jo, tai puolant žemiau, bet visgi stengiasi užsilaikyti maž daug viename laipsnyje.

Kyla klausimas, kodėl kainos bepaliovos svyruoja, vietoj pastoviai stovėti viename laipsnyje arba kilti augštin, bei pul-ti žemyn?

Kad atsakyti į šį klausimą reikia pažinti teises vertybės, žinoma, apkeičiamosios vertybės, kadangi kokio—nors daik-

to vertybę suprantame ti-
kinti bei nupirkti, bet
pildanties kodėl kaina
nė vertė ją svarstyti, v

Pavyzdžiui tulo at
arp 18 ir 22 centų kain
turi bei nupolė žemiau
centų už uolaktį. Taigi
tybė (ksina) to audeklo.

Bet čia kyla nauja
30 centų, kodėl ne 30 ce

Pasulijimas ir re
kavimas priguli nuo prek
Taip tikrai yra. I
reikalavimas prig
Teisybė, kad:

a) pasididindimas i
tino, sumažina prekio ka
b) pasididindimas re
pakelia kainas.

Bet irgi teisybė, kad
a) pasikėlimas kai
reikalavimą, ir
b) nupuolimas kai
reikalavimą.

Sulyg tų pavyzdžių
Kuomet turgavietėj
reikalaujančių pirkėjų m
yra. Bet kad kaina n
turi pamato, kad išdir
reprezimoja jo produkci
kio audeklo pradeda da
pavykimus.

Iš kitos pusės, kada
reikalavimas didesnis,
beje iki 22 centų už uol
tuo audeklo išdirbti kuoc
tuo leidžia judėjiman dier
tų, negu kad galima pard
turgavietėj netruksta,
centus.

Išdirbystės perviršiu
kaina prekio turi nupulti.
Iš kitos pusės didesnė past
jo labiau vertėviai ste

Toku būdu darosi ve
vieno laipsnio. Tačiau
Jan pasakėme, kad vi
naudingumo, bet nuo tr

padaryti. Tačiau toki
viasdos gali pakakinti
lavimus, tai matoma,
kio lieka produkcijos lė

Ir taip yra tikrai, pa
išradimas, mažinant

to vertybę suprantame tik kaip kainą, už kurią galime ją parduoti bei nupirkti, bet nevisados galime teisingai išaiškinti priežasties kodėl kaina kokio-nors daikto nors įvairūs faktoriai verčia ją svarstyti, vis stovi arti vieno punkto.

Pavyzdžiui tulo audeklo kaina svarstosi per tulą laiką tarp 18 ir 22 centų kainos už uolaktį; kartais pakilo da augščiau bei nupulė žemiau 18 centų, bet vis laikosi arti 20-čio centų už uolaktį. Taigi 20 centų bus tikra apkeičiamoji vertybė (kaina) to audeklo.

Bet čia kyla naujas klausimas kodėl kaina audeklo yra 20 centų, kodėl ne 30 centų bei ne 1 doleris?

Pasiulijimas ir reikalavimas. Tankiai girdime, kad kainos priguli nuo prekių pasiulijimo bei nuo jų pareikalavimo. Taip tikrai yra. Bet lyginai yra faktas, kad pasiulijimas ir reikalavimas priguli nuo kainų.

Teisybė, kad:

a) pasididinimas pasiulijimo bei sumažėjimas reikalavimo, sumažina prekio kainą, ir

b) pasididinimas reikalavimo bei sumažėjimas pasiulijimo pakelia kainas.

Bet irgi teisybė, kad:

a) pasikėlimas kainos padidina pasiulijimą, mažinant sykiu reikalavimą, ir

b) nupuolimas kainos, sumažina pasiulijimą, didinant reikalavimą.

Sulyg tų pavyzdžių galima pasakyti:

Kuomet turgavietėj randasi daug audeklo pardavimui, o reikalaujančių pirkėjų mažai, kaina audeklo turi nupulti žemyn. Bet kad kaina nupuola iki 18 centų už uolaktį, vertėiviai pamato, kad išdirbystė to audeklo yra nenaudinga ir apribuuoja jo produkciją; perkantieji gi paskatinti pigumu tokio audeklo pradeda daugiau reikalauti. Ir tas daro kainų svyravimus.

Iš kitos pusės, kada turgavietėj randasi audeklo mažai, o reikalavimas didesnis, negu paprastai, tai kaina pakils beabejo iki 22 centų už uolaktį. Vertėiviai pamato reikalą tokio audeklo išdirbti kuodaugiausiai, kad turėti pelną; fabrikus leidžia judėjimui dienomis ir naktimis ir pridriba perviršiu, negu kad galima parduoti, nes pirkėjai pamatę, kad prekių turgavietėj netruksta, nesutinka mokėti už uolaktį po 22 centus.

Išdirbystės perviršius sumažina pirkėjų reikalavimą ir kaina prekio turi nupulti. Juo prekio kaina labiau kyla, juo iš kitos pusės didesnė pastanga nupuldinti ją, juo labiau puola, juo labiau vertėiviai stengiasi ją pakelti.

Tokiu būdu darosi vertybės teisės, arba kainos besilaikymas vieno laipsnio. Tačiau tas neyra tikra prekio vertybe.

Jau pasakėme, kad vertybės laipsnis priguli ne nuo daikto naudingumo, bet nuo triuso sunkumo, kad tą bei kitą daiktą padaryti. Tačiau tokioje žmonių visuomenėj, kur pramonija visados gali pakakinti visus turgavietėj perkančiųjų reikalavimus, tai matoma, kad sunkumas įgyjimo kokio-nors daikto lieka produkcijos lėšų klausimu.

Ir taip yra tikrai, patvirtinant pastabą, kad kiekvienas naujas išradimas, mažinantis skaitlių reikalingų dėl išdirbimo

prekio darbininkiškų rankų, daro mažėjimą prekio vertybės arba kainos.

Tuo pasiremiant seni ekonomistai, ypač David Ricardo, suformulavo vertybės teises, kurioms pasinaudojo ir Karolius Marksas priimdamas už pamatą savo ekonomiškos teorijos sistematą.

Ir šiaip: apmainamoji daikto vertybė visados proporcionališkai atsineša prie triuso sunkumo, reikalingo dėl padarymo daikto su pagalba esančių metodų ir sąlygose abelnai tame laike viešpatuojančiose.

Paaškinimas vertybės teisių.—Kalbame apie daikto vertybę tame laike. Taip sakome, nes vertybė keičiasi sykiu su besikeitimų būdu, ir sąlygų produkcijos.

Sakome, kad vertybė proporcionališkai atsineša prie triuso sunkumo arba, kad vertybė stovi santykiuose su triusiu, bet nesakome, kad ta vertybė lygi yra triuso sunkumui. Negalime pasakyti, kad tula vertybė lygi triuso didumui, kaip negalima pasakyti, kad tulas svarumas lygus tulam tolumui. Lygybės santikiai gali būti tik ten, kur kalbama apie vienos rūšies daiktus. Taigi galima lyginti vieno triuso sunkumą su kito triuso sunkumu, vieną daugybę su kita daugybe, vieną našumą su kitu našumu ir t. t.

Jeigu kalbama, kad daikto vertybė proporcionališka atsineša link darbo didumo, reikalingo padarymui to daikto, tai norima pasakyti, kad du kokio-nors daiktai turi vienodą vertybę, jeigu tų daiktų vieno padarymui reikėjo tiek triuso padėti, kiek reikėjo padėti padarymui kito. Toliaus daiktas turi dukart didesnę vertybę, taigi ir to daikto padarymas reikalavo dusyk tiek triuso, kiek reikalavo jo dusyk mažesnio daikto padarymas. Bet jeigu fabrikantas savo dirbtuvėse turi senas netikusias mašinas bei jeigu fabrika blogai įtaisyta, tai išdirbimui kokio-nors daikto, suvartoja daug daugiau triuso, negu, kad išdirbimas to daikto gerai įtaisytoj fabrikoj su naujausios sistemos mašinų pagalba. Iš čia išeina, kad vertybė priguli ne nuo daugumo suvartoto daikto išdirbimui triuso, bet tik nuo neatbutinai reikalingo triuso. Taigi prastos fabrikos savininkas savo išdirbius negali brangiau parduoti, negu kad parduoda savo išdirbius puikiai įtaisytos fabrikos savininkas, nes jo išdirbių niekas neperka.

Kad suprasti vertybės teises, kurios daro laikinės abelnos sąlygos, daleiskime, kad abelnai išdirbystėj vartojamos tuos metodus, kurioms pasidėkavojant neatbutinai triuso dėl išdirbimo produkto likos sumažintas iki pusei; daleiskime, kad turgavietėj randasi da tulas skaičius produktų išdirbtų senovišku būdu. Tai nežiurint, kad seniai išdirbtų produktų išdirbimas paėmė daug daugiau darbininkiško triuso, turi būti parduodami už tą pačią kainą, ką ir išdirbti pagal naujos metodos su pagalba išdirbimą palengvinančių mašinų.

Jeigu gi sąlygos taip atsimainė, kad kokio-nors produkto išdirbimas reikalavo daugiau triuso, brangiau atsiejo jų išdirbimas, negu senovišku būdu išdirbtų produktų išdirbimas, tai visgi išdirbimai turi būti parduodami vienokia kaina.

Daleiskime, kad naujos produkcijos išdirbimo budas žymiai sumažino darbininkiškų rankų skaičių, bet tas budas priim-

tas tik kelių fabrikantų, kurie vienok savo produktų, nors iš dirbimas jiems pigiau atsiejo, turgavietėje pigiau už kitų fabrikantų produktus neparduoda, nes papelnytai pinigais jie platina savo fabrikas. Jiems išdirbių produkcija pigiau apsieina, negu produkuojantiems pagal šanos motodos, taigi jie daugiau pelno, daugiau išdirbių gali pristatyt į rinkas ir kiti fabrikantai apsigindami nuo konkurencijos stengiasi taipgi savo fabrikose įvykdyti naujo išradimo mašinas.

Tokiu budu žingsnis po žingsnio pagabesni, tobulesni iš dirbystės budai pradeda buti abelnesniais ir produkto išdirbimui triuso vis mažiau suvartoti reikia, tai ir produkto vertybė puola žemyn.

Kada kalbame apie neatbutinai reikalingą triusą produkto išdirbimui, tai reikia suprasti visą tą triusą, kokio reikia padarymui arba pagaminimui žalios medegos ir baigiant išdirbtos medegos pristatymui į turgavietę.

Taigi marškinių padarymas turi savyje triusą netik kirpikų ir siuvėjų, bet ir triusą suvartotą medžiavilnių ar linų auginimui, jų išdirbimui, suverpimui, išaudimui, pervežimui į siuvimo fabriką ir pagalios pervežimui į sąkrovas bei rinkas. Taip kiekvieno daikto išdirbimas šiandien reikalauja tukstančio žmonių triuso ir negalima pasakyti, kad mažą daiktą aš vienas padariau. Taigi dėl marškinių pasiuvimo turėjo dirbti kalnakasis, geležinkelių darbininkas, sukovėjas ir iškrovėjas, pečkuryš, mašinistas, mechanikas, išdirbantis reikalingus verpinyčioj, adinyčioj, siuvinyčioj ir tt.. mašinas, pagalios prižiūrėtojas ir darbo vedėjas. Žodžiu sakant, dėl vieno marškinių išdirbimo dirba visos pramonijos darbininkai, šimtai tukstančių rankų vyrba voro tinkle, pina visos pramonijos ratą.

Klausimai:

1. Kas yra naudingumas? Kuo skiriasi ekonomiška to žodžio reikšmė nuo abelnai vartojamo, kada savo roles lošia etiški bei kiti atžvilgiai.
2. Kokie daiktai turi vertybę?
3. Ar vertybė skiriasi nuo naudingumo? Kokie tarp jų yra santikiai?
4. Kuo yra padalinimas ekonominėj to žodžio reikšmėj?
5. Kas yra pinigas? Koks yra skirtumas tarp popierinių ir metalinių pinigų?

ISPUDZ I A I *).

III.

PRIE augštų, surukusių namų,
Sustojes pulkas žmonių;
Viens storpilvis, yt kiaušė, riebus.
(Ar tik ne «užveizda» bus)
Pasiputęs vidury eilės,
Lyg katinas prie pelės...
Silpnus, elgetas kojom spyrė,
O tvirtus sau paskyrė...

* „Ispudziai“ visai bus talpnam „Kovo“ po numeria. Numeruojami dėlto, kad įsivalzdinti, kiek tai keltų įspudžių poetai tenka matyti per metus, kuriuos tai įspudžius pagim do netikęs draugijos surėdymas, o kurie lengvai galima prašalinti. A u t.

IV.

Didellame mieste, prie gatvės
Mažytis vaikišcius stovėjo;
Pastirė nuo šalčio rankutės
Į praėinaučius švytrėjo.
„Pone! imk laikraštį, ve, pigiai!
„Tiktai vienas centas prekiuoja...
O skaitosi labai lengvai,
„Ir gi naujienų nestokuoja...“
Bet «ponai» jo balso neklauso—
Eina kur katras eit turi,
O vaikišcius pastirės klauso
Ir primerkęs akutes žiūri.
„Pone!“ —da sykį jis atkartuoja
Ir silpnas kunelis nusiviro.
Puldamas da vėl suvaitojo:
„Pone!“ ir... ant amžių pastiro...

V.

Kartą pasitaikė, kad žmonių minia
Aptemdinta prietarais, tamsa, nežine,
Susirinko klausyt paprasto asmens
Kurs drąsiai kalbėj pas'lipęs ant akmens:
„Broliai! štai sakau jums, jog mūsų tauta
„Buvo tai nuo amžių nepergalima:
„Rusai ir lenkai mums baudžiavas ėjo...
„Ak! kogi tada lietuviams reikėjo!...
„Praeitį mus garsi,
„Tą juk žino visi...“

J. Ilgūnas.

Dabartinis Socijal-Demokratu Partijos Padejimas.

Socijaldemokratų partijos Lietuvoj padėjimas ištikrųjų taip sunkus, kad negyvenusiam reakcijos laiku Lietuvoje gal sunku ir suprasti. Persekiojimas partijos narių ačiū darbininkiško judėjimo prieš pasitarnavimams caro valdžiai, pasiekia augščiausį laipsnį, kokį kada—nors persekiojimas pasiekti galėjo.

Rodosi to nereikia jau nė sakyti, kaip išsiplėtoję tie šnipai ir kaip jie veikia. Užtenka prielankaus socijaldemokratams išsitarmo, kad atsidurti kruvinuos caro naguos. Pakliuvęs į juos, kaltas ar nekaltas, esi dingęs. Kaip rūpestingai prigelbsti naikinti laisvės šalininkus mūsų kunigija Lietuvoje lengva suprasti, žinant kaip neapkenčia tų, kurie skleidžia šviesą ir veda žmonės prie susipratimo. Pavyzdžiui Kaune kunigas Olšauskas nemažai pasitarnavo reakcijai ir toliau varo savo juodašimtiška darbą, sykiu su fabrikantais šnipinėdamas ir išduodamas valdžios naguosna visas nepatinkančias carui ir jo bernams ypatas. Visi kunigijos laikraščiai pilni melagingiausių, provokatoriškų žinių, bet proletarui negalima atsileipti prieš bauriausio melo užmetinėjimus, nes tai būtų aiškus išsidavimas. Reakcija su pagelba šnipų tūkstantikiais ryja žmonių gyvastis ir tūkstančius žmonių puodo kalėjimuose už tat, kad jautė nuoskriandus ir suvaitojo po sunkia cariško despotizmo letena.

Tokiose sąlygose, tokiose apystavose proletarijato organizacija, suprantama, gyvuoti negali. Ypač negalėjo atsispirti Lietuvoje socijaldemokratų partija, ir galima sakyti, griuvo po baisiu reakcijos smugiu. Rods, nors ir da nemirė, bet jos judėjimas, jos akcija sustojo. Sustojo, nes didesnė dalis partijos narių—kalėjimuose, veiklėni atsidurė caro naguose, kitiems gal pavyko pasmukti į užsienį, bet daugiau jų vaitoja supančioti Sibyro katorgose.

Padėjimas bausis. Likusieji da «liuosi» kenčia slapstymosi

kančias, badą ir begalę, k
au gyvastis. Bet yra da
jimo sunkinybes, laikosi
Jie bando da triusti ir da
ninkų masos, suprantama,
ma, nes šnipai veikia, jų
vedžia slapčiausius susinei

Tačiaus visgi lieka vil
reakcijos laikas turi pasiba
ty turi anksčiau ar vėliau

Ir prie to laiko visgi re
eijos audros. Iš priežasti
kad partijos spēkos apsilpn
premdė užsiimti kulturišku
kraugu lavinimą per steigim

Tačiaus ir tas darbas yr
reikiojimų ir sprespaudos, au
kiojimas ir sprespauda daug
laro; dabar kalėjimas ir ka
nes susirišimą turi su per
reikimė sustabdyta; varžomas
šip galima būtų ši pastaraji

šitų tam reikalingos med
šiu atkreipia savo veikimą.
reikiškai—moksliška mėnesinį la
leis. Butinai reikia rengties

revoliucijos apėmė plačias ma
pūtiška gyvenimą pritoškinc
Iki revoliucijos žmonės, g
šaliko sutvarkymo forma arb
reikti reikalingumą geresnio el

reikiojai sugriovus (bent žmo
bet nauja tvarka, pasidekavoje
u užsimezgime likos sunaik
reikiška susitverta per ilgus metu

ji susitvert taip umu laiku ir
reikiški skersai kelio gana galingi g
reikiški žmonių minios su kunigija.

reikiška pilna betvarkė. Veikim
reikiški minias prie naujos tvarko
reikiška ir kontrevoliucija is

Taigi ant socijaldemokratijo
reikiški—šviesti ir lavinti žmonių s
reikiški visgi neišvengtina ir artina
reikiški arba vykdyti.

Baruaziški elementai kur-k
reikiški liandj ir traukia savo pusėn
reikiški, ypač šiuo laiku Lietuvoje
reikiški jėgos pamatiniams principams e

reikiški prie to verčia, nes be savy
reikiški ar buržuaziškos tvarkos i
reikiški už galutinus socijalizmo sie

reikiški. Iš visų atžvilgių žiū
reikiški tvarkos pilnesnį supratimą
reikiški ateičiai daugiau veikėji

reikiški. Tokiu būdu liekasi tik t
reikiški plėtojimas socijalizmo teorijo
reikiški galima būtų apsaugoti parti

reikiški teoretiškas socijalistiška
reikiški Europoj, bet net ir užsienius
reikiški politiško gyvenimo.

reikiški amerikiečiai socijalistai,
reikiški žurnalo» prie «Kovos», tai
reikiški europiečiai lietuviai

kančias, badą ir begalę, kiti drąsesni baigia savo gyvatą atimdami sau gyvastis. Bet yra da ir tokių didvyrių, kurie panešdami padėjimo sunkinybes, laikosi ant kojų, laukdami vis geresnės ateities. Jie bando da triusti ir darbuotis, tačiau eiti prie plačiosios darbininkų masos, suprantama, šiuo reakcijos metu negalima. Negalima, nes šnipai veikia, jų akis užtėmija mažiausį sukrutėjimą, suuožia slapčiausius susinešimus.

Tačiau visgi lieka viltis, kad amžinai taip negal būti, kad ir reakcijos laikas turi pasibaigti, kad proletarij. tas pradėtą savo kovą turi anksčiau ar vėliau laimėti.

Ir prie to laiko visgi reik rengties, nors ir siaučia baisios reakcijos audros. Iš priežasties, kad susirinkimų daryti negalima, kad partijos spėkos apsilypnintos, likusieji ištikimi jos nariai nusprendė užsiimti kultūrišku darbu atvirai ir slaptomis, tvirtindami draugu lavinimą per steigimą skaityklų, paskaitas, referatus ir t. t.

Tačiau ir tas darbas yra sunkus iš dviejų pusių—valdžios persekiojimų ir priespaudos, antra stoka mežiagiškų spėkų. Persekiojimas ir priespauda daug žiauresnė, negu kad prieš revoliuciją buvo; dabar kalėjimas ir katanga gresia už viską, kas tik koki nors susirišimą turi su pereita revoliucija. Politiška partijos veikmė sustabdyta; varžomas ir kultūriškas darbas, bet vis šiaip-taip galima būtų ši pastarąjį nors su vargu stumti priekyn, jeigu būtų tam reikalingos mežiagiškos spėkos. Į tą pusę partija atkreipia savo veikimą. Tam tikslui sumanė pradėti leisti teoretiškai-moksliską mėnesinį laikraštį. To reikalo svarbumas didelis. Butinai reikia rengtiesi prie politiško gyvenimo, kuris po revoliucijos apėmė plačias masas. Suprantama, kad reakcija tą politišką gyvenimą pritrūškino, tačiau neišplešė jo iš žmonių silių. Iki revoliucijos žmonės, galima sakyti, pasiganėdino sena feodališko sutvarkymo forma arba jos likučiais, šiandien pradeda suprasti reikalingumą geresnio ekonominio sutvarkymo formos. Revoliucijai sugriovius (bent žmonių dvasiose) seną netikusią tvarką, bet nauja tvarka, pasidekavojant reakcijos užstojimui, pačiame savo užsimezgime likos sunaikinta. Suprantama, kad kiekviena tvarka susitveria per ilgus metus, tankiai per amžius laiko; negalėjo ji susitverti taip umu laiku ir Rusijoje, ypač kad naujai tvarkai stojo skersai kelio gana galingi gaivalai: valdžia, buržuazija ir tamsios žmonių minios su kunigija. Rusijos viešpatijoje dabar viešpatuoja pilna betvarkė. Veikimui nieks kitas nelieka, kaip tik rengti minias prie naujos tvarkos steigimo, prie išaiškinimo to, ką revoliucija ir kontrrevoliucija išmeigė į žmonių smegenis.

Taigi ant socialdemokratijos Rusijoje puola sunkus uždaviniai—šviesti ir lavinti žmonių supratimą, aiškinti naują tvarką, kuri visgi neišvengtina ir artinasi laikas, kad reikės pradėti ją steigti arba vykdyti.

Buržuaziški elementai kur-kas daugiau laisvės turėdami klaidina liaudį ir traukia savo pusėn; socialdemokratija atvirai veikti negali, ypač šiuo laiku Lietuvoje turi beveik eiti sykiu su priešingais jos pamatiniais principams elementais, tačiau sąlygos ir padėjimas prie to verčia, nes be savyvaldos be įvykimo kad ir kapitalistiškos ar buržuaziškos tvarkos ir su ja didesnės laisvės negalima kovoti už galutinius socializmo siekius, už panaikinimą buržuaziškos tvarkos. Iš visų atžvilgių žiūrint, matosi vien reikalas plėtoti naujos tvarkos pilnesnį supratimą bent vidutiniškuose kloduose, prirengti ateičiai daugiau veikėjų ir kovotojų už socialistišką tvarką. Tokiu būdu liekasi tik teoretiškas socializmo gvildinimas, plėtojimas socializmo teorijos, jo principų ir taktikos, kad ateityj galima būtų apsaugoti partiją nuo klaidų. Kaip labai yra reikalingas teoretiškas socialistiškasis perijodiškas raštas lietuviams netik Europoj, bet net ir užsieniuose—Amerikoje lengva pastebėti iš mūsų politiško gyvenimo.

Jeigu amerikiečiai socialistai, kiek žinoma, reikalauja «moksliško žurnalo» prie «Kovos», tai panašaus moksliško-teoretiško laikraščio europiečiai lietuviai da labiau reikalauja, nes ten rei-

kalauja to pats gyvenimas, pačios padėjimo sąlygos. Ir to dėlei L. Socialdemokratų partijos Centro komitetas ėmėsi už to reikalo. Kaip rodosi suprantama, uždavinis svarbus, sumanymas įdomus, bet, kaip minėta, ir jo surealizavimas sunkus. Literariškų spėkų šiuo tarpu nestoka, jau tą pusę pakakinti nebūtu persunku, bet mežiagiška pusė silpna. Viltis, kad amerikiečiai lietuviai socialistai supras svarbumą ir sumanymą parems moraliskai ir mežiagiškai, liepė Lietuvos s.-d. centro komitetui pasiūsti savo įgaliotinį Amerikon, kad dalyką išaiškintų gyvu žodžiu. Taigi norėdamas išpildyti pareigas, pajudinu ši dalyką per «Kovą», kreipdamasis į sąjungiečius ir kuopas, rengiančius prakalbas, kad suteiktų man progą patarnauti tame reikale, prie progos galečiau geriau dalyką paaiškinti ir sykiu paagiutuoti sąjungos labui. Per mane galima visados susinešti su Lietuvos s.-d. centro komitetu ir patirti dalyko stovi.

Su draugiškais ir socialistiškais pasveikinimais

Antanas Baranauskas

Liet. S. D. C. K. Įgaliotinis

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Parazitu reakcija.

Ypatingas kiekvienos tautos prisirišimas prie tėvynės—patriotizmas, reakcijai yra labai geru įrankiu. Patriotizmas viešpatuojančiai klesai tarnauja kaip priemonė dėl atitraukimo liaudies nuo jos reikalų, nuo ekonominių žmonių reikalavimų ir dėl palikimo senosios valdymo formos. Patriotizmas rišasi su vietine religija ir viens kitą palaiko. Dėlto patriotizmą labai lengva padaryti šovinizmu (tai yra: niekinimu ir naikinimu kitų tautų, tautiškų nepasikentimu ir begalinu kovojimu). Dėl patriotizmo ir per juo pakurstymą ir paskatintumą gema tarpe tautų karės ir žmonės gausiai lieja kraują visai jiems nenusikaltusių žmonių, visai ne dėl savo kokios-nors gerovės, vien dėl labo viešpatuojančios klesos, dėl labo kapitalistų.

Ypatinga šovinizmo forma yra antisemitizmas, kuo labai pasinaudoja šiandien reakcija Rusijos valstybėje. Čia mat žmonės jausdami, kad kas toks juos spaudžia, ėda ir į skurdą stumia, nesuprasdami kapitalizmo sistemos, žinodami, kad pramonijoje ar vaizboj dalyvauja žydai, suverčia kaltybę ant jų, nors čia kalti vien tik kapitalistai, kuriais yra netik žydai ir tai nevisi žydai, tik dalelė, kaip ir krikščionių, viešpatuojančios klesos kurstomi, užsiuola ant vertėvių, net ir tokių pat išnaudojamų ir spaudžiamų darbininkų žydų ir žudo juos. Prie to priveda nesusipratusius žmones krikščioniškas kapitalistai ir jų bernai atbodami, kad žmonių pagieža neatsikreiptų prieš juos.

Rodosi, kad dėl baimės žmonių pagiežos krikščioniški išnatojai turėtų susijungti su žydiškais išnaudotojais dėl apsiginimo. Ir ištikro stambesnieji kapitalistai taip daro, tik smulkesnieji—auklėja patriotizmą, religiją, o iš tų šovinizmą ir antisemitizmą.

Kita tamsesnė reakcionierių pusė, mažiau permatanti savo ateitį ir blogiau apsvarstanti bendrus išnaudotojų reikalus, trokšdama kuoveikiausios sau naudos, neapkęsdama gabesnių vertėvių žydų kursto, krikščionius priešai žydus, kad tokiu būdu patiems lengviau būtų tamsias minias išnaudoti.

Labai arti susigimėnėvęs su antisemitizmu yra antras reakcijos švelnesnis rėmėjas—krikščioniškasis socializmas. Buržuaziniai vertėviai ir «krikščioniški socialistai» galima sakyti yra higijeniškais reakcijos būdais ar vaistais: vienas—kraujo leidimas, antras—nekaltas apsaugojantis skiepijimas. Nes tie, kurie bijosi tikrojo socializmo, kaip ugnies, skiepija socializmą krikščioniškai sufabrikuotą. Jie tą daro dėlto, kad su pagalba krikščioniškojo socializmo atitraukia nuo tikrojo socializmo, nuo socialdemo-

J. Ilginas.

Partijos

adėjimas ištikrųjų taip Lietuvoje gal sunku ir u darbininkiško judėjimo pasiekia augščiausį laipgalėjo.

išsiplėtoję tie šnipai ir jaldemokratams išsitar-

Pakliuvęs į juos, kal-

ogai prigelbsti naikinti

lengva suprasti, žinant

ir veda žmonės prie su-

lšauskas nemažai pasi-

šimtiška darbą, sykiu su

valdžios nąguosna vis

Visi kunigtijos laikra-

nių, bet proletarui nega-

tinėjimus, nes tai būtų

šnipų tūkstakčiai rja

do kalėjimuose už tai,

akia cariško despotizmo

roletarijato organizacija,

jo atsispirti Lietuvos so-

riuvo po bausiu reakcija

s judėjimas, jos akcija

jos narių—kalėjimuose,

il pavyko pasmukti į u-

vyro katorgose.

osi» kenčia slapstymai

kratiškų principų. Kuomet tikrasis socializmas priėmęs principą — teisingystę, krikščioniškasis vis remiasi «atleisk kaltybes», stato sau už principą pasigailėjimą ir tikisi malonės; kuomet pirmutinis veda prie susipratimo ir klesų kovos, krikščioniškasis socializmas plėtoja nuolankumą, pasidavimą.

Socializmas reikalauja panaikinimo didžios privatiškos nuosavybės ir išnaudojimo sistemos per sociališką revoliuciją, kuri turėtų įvykti plačiai miniai supratęs klesų reikalus, krikščioniškasis tuomet vis mano, kad skriaudus, išnaudojimus, priespaudą ir neteišybes prašalinti su pagalba altruizmo: «mylėk savo artimą kaip pats save», neišsižada užgrabinio gyvenimo dogmos, tvirtindamas, kad kas tiki į posmertinę bausmę ir atmokėstį, tas visgi nenorės skriausti ir išnaudoti.

Klaidingas manymas. Tikėjome tūkstančių metų, tikėjo ir išnaudojo ir skriaudė nežmoniškiausiai ir tam tikslui steigė inkvizicijas. Tiki, išnaudoja ir skriaudžia šiandien net ir patys religijos ir altruizmo apaštalai, palikdami tamsiajai miniai laimes ir smagumus danguj, o sau ant žemės. Artimo meilė paimta nuomon per kunigiją ir poniją, o galiausiai per reakcionierišką buržuaziją ir likosi geriausiai įrankiu parazitams išnaudoti ir kvailinti nesuprantačias, bet sentimentališkas minias. Taigi jokios ideališkos artimo meilės negali būti kol viešpatauja kapitalistiškoji ar buržuazijinė klesla ant žmonių ji praktikoj nebuvo ir negali būti įvykdyta. Gali būti tik teisingystė, o teisingystei ar tiesai esant negalės būti parazitai, muilinant altruizmu žmonėms akis.

Žinomu yra faktas, kad laikuose politiškos reakcijos visi doriškai nupuolę ir atžagareiviškai gaivalai išlenda iš savo olių ir priglobti trijųfojančiai valdžiai užimti pražudytas savo vietas, už ką gauna jos apglobą ir turtus.

Svarbiausiu pamatu parazitų reakcijos, tai nuosavybė. Dėl apginimo tos šventinybės reakcija vartoja dvi metodus—gudrybę ir prievartą, t. y. šnipystę ir brutališką spėkas. Čia tarnauja atsakančios tam institucijos. Pirmiausiai stoja reakcijos pusėje religija. Viešpataujančios klesos pasinaudoja iš žmonių jausmų, jų kentėjimų ir nelaimingumo, stengiasi visupirmu po tais žmonių jausmais pakišti religiją ir sutvirtinti bažnytinę valdžią ant žmonių sielos. Čia veikia netik kunigija, kurios gyvavimo reikalai to reikalauja, netiktai likučiai aristokratijos, kuriai religija taip reikalinga, kaip kazino, medžioklės, lenktynės, baletikės ir paleistuvystė, bet taipgi ir buržuazija, kuriai religija reikalinga tiek, kad sukonzentruoti savo geštetus. Taigi visoki niekšyčių šalininkai, doriški nupuolėliai bažnyčioje jieško sau apginimo, o ta, suprantama, priima savo globon. Religija savo mokslu ir reikalavimu nuo žmonių tikybės, suteikia išnaudotojams dirvą, daro šaltinius pelno, atitraukiant minias nuo susipratimo, įskiepįjant į ne išdirbtus protus nuolankumą ir pasidavimą dėl meilės savo artimo. Tas įrankis viešpataujantiems yra daug pasekmingesnis už aiškias provokacijos priemones; nereik iš žmonių prievarta atėminėti pinigų, nereik kalbinti ginti išnaudotojus, nes jie po įtekme religijos su nusižeminimu ir nuolankumu neša ir atiduoda pasukutinį savo skatikelį, pasirengę aukauti net ir savo nemielą gyvastį, kad tik po mirties turėti laimę. Tokią laimę po mirties turi kiekvienas net ir prakeikčiausias žmogus, pavirsdamas į tą medegą iš kokios susideda jo organizmas. To visai nereik pikti, nes tas neišvengtinias.

Reakcinis kapitalizmas taip pasielgdamas atnašoje link tamsių minių lengvai ir laisvai gali susitaikyti tokią ekonomišką sistemą, kad milijonai kenčia badą ir skurdą, bedarbes ir neišteklis, nežinodami kame čia priežastis to visko ir kaip gelbėtis iš padėjimo. Kapitalizmas žino, kad žmonių kentėjimai nurodytų jiems priežastis tų kančių, nurodytų tikrus kaunkintojus ir tada—vargas išnaudotojams ir skriaudikams. Kad gelbėti save, jie remia bažnyčią, gerai žinodami kad ta pataiko suvaldyti žmonių pagležą.

Religija taipgi gina privatišką nuosavybę—tai nepaliečiama

šventenybė; tačiau tas atsineša tik link pavergtosios klesos, bet anaipatol ne link viešpataujančių. Garsus reakcionieriškas rašėjas francuzas Des Maistre, pasakė, kad popiežius ir budelis—tai du stulpai, ant kurių remiasi draugijos tvarka. Ir teisybę jis pasakė. Vienas «nenuoram» mintį žudydamas bullomis, antras žudydamas «nenuoram» savo kirvius.

Gailastingieji reakcionieriai—parazitai net skelbia, kad apšvieta veda žmoniją prie nelaimingumo, o jeigu jau negali kitaip atskratyti nuo žmonių apšvietos reikalavimo, stengiasi tą apšvietą sterilizuoti su pagalba buržuazijiniai—biurokrato—klerikališko suo maišio, nes kitokia apšvieta parazitams negeistina.

Su religija stovi sąryšyje šeimyniška įstaiga—bažnytinė moterystė; palaikymas tos įstaigos reakcijai labai svarbu, nes moterystė kaip sakramentas yra viena grandis religijinio retėžio; sulaužymas tos grandies būtų sugadinimu retėžio, apjuosiančio žmonijos kūną ir dvasą. Bažnyčia skelbia kaipo palaimą moterystės ryšius ir nors ta palaima nuskandina i nelaimių bedugnės šeimyną, bažnyčia nemato reikalo pertraukti moterystės mazgo, nes sumažintų tai įstaigai svarbūmą. Apart to moterystė daro darbininką nuolankiu vergu; žmogus dėl labo vaikų ir moteries priverstas priimti kuoprasčiausias darbo sąlygas, kad tik turėti darbą ir su juo sykiu šioji tolki pragyvenimui šaltinį. Moterį gi bažnytinė moterystė atiduoda į pilną vyro valią. Ir vergė moteris ir motina auklėja tik vergiškos dvasios gentkartes. Tas viskas yra tik parazitams, išnaudotojams, kitų truso vaisiais besipenantiems tinginiams,—viešpataujančiai klesai, reikalingu.

Taigi su socializmu negali rištis krikščisnybė, nes žinoma, kad krikščisnybė šiandien auklėja vergiją ir gina viešpatavijimą mažumos ant didžiumos, gina šiandieninį nelemtą žmonijos surėdymą ir yra stipriausiu reakcijos stulpu.

SAJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimai.

50. J. Stirbis išstojo iš S-gos dėlei šiokių priežasčių «...nenoriu, kad centro sekretorius užsiiminėtų nereikalingais darbais, k. t. spendavimu draugų referendumais. Tokis darbas neaneša gero—bet kenksmingas S-gai ir priegtam sekretorius reikalauja, kad būtų apmokama už tą bergždžią darbą...» PAAIŠKINIMAS. J. Stirbis labai klysta—centro sekretorius ne vieno niekad nėra suspendavęs ir niekad nėra pareikalavęs jokios užmokesties už kokį nors darbą.

51. Nuo udmministracijos pareikalanta: 1) kad prisiųstų visas dėl perdavimo P. K-tui visas V. K-to ir P. K-to krivules nuo 1. VIII. '08 iki 1. VIII. '09. 2. Kad prisiųstų sąrašą skolingų kuopų S-gos centrui už literą.

52. P. K-tui pasiūsta pranešimas apie Konstitucijos tvarkimo pasekmes.

Lig. Centro Sekr, Aug Purvis.

Centro sekretoriaus reikalavimą kaslink pridavimo P. K. ir V. K. krivulių nuo 1 d. rugpjūčio 1908 m. iki rugpjūčio 1 d. 1909 m. iš priežasties, kad archyvo administracijai nepriduota, išpildyti negalima. Pas ką yra centralinis sąjungos archyvas, tariant buvo iki rugpjūčio 1 d. 1909 m.—nežinan, todėl ir išpildyti tų pareigų negaliu.

Administratorius.

Viekiančiojo Komiteto Referendumas No 14.

Įnešimas V. K-tui.

Kadangi «Atlas Trading Ass'n» yra korporacija su labai

vegrazią dėme, ka išsita

ne;

kadangi kaip manon

buvo susiorganizavus 190

ian Merchante Ass'n,

gu Šlamas-Vytautas buv

putacijos ypatos, ir

kadangi toji kompar

monių pinigus, ir

kadangi prie «Atlas Tr

škia prie bendrovės, kur

ami jie («vadovai») (

edii

Įnešu: 1) kad F. J. Ba

Dubickas, K. Rutkus, .

arbis ir J. Valadka—būty

ky rinkimuose, nes S-čia

ni jokio užsitikėjimo an

vy, kol neišsiaiškis, kas

rdytos ypatos turi vieši

atas—viršiniukus tos korpc

nišios bendrovės Brooklyn,

pagarsintas net \$15,000,000

P. S. Apie įvardytų yp

ta faktai yra pas manę*).

V. K-to sekr. ir nai

Įnešimas perėjo per V. K-

suspenduot balsavo 4 nar

no sekretorius pirm suspena

kinimū, paskiriant tam tiki

Prieš įnešimą 1 narys bals

V. K-to narys J. A. Stanku

omas kad jo nebalsavimo pr

vy, bet kad išvedžiojimai ni

reikalo įq ūion talpinti. 1

vienu ir 4 balsais negatyvišk

endavimą. Taigi įvardytos y

šiti ką V. K-tas reikalauja.

P. S. Kadangi nominacija j

ju yra suspenduotos ir

namas dėme—pasidarytų v

pakirs centro sekr.

V.

V. K-to nario J. Stasiulevičia

Valadka turi tuojaus per «K

pagarsinti «Kovą» savasčia

Trading Ass'n» narių sąraš

ian Weekly «Kova», Philad

menbalstai visu V. K-to nai

paikimū.

V. K-

PAIŠKINIMAS. Kadangi šį V.

tober, o 41 d. Oct. turėjo būt

rejo būt peržiūrėmos apsiėmu

terėdamas laiko dėl užklau

ta referendumą P. K-tui

(K.) man tą pačią dieną pada

ant rinkimū. Tame sąrašė

bet po sąrašu buvo visų trijų

J. Kačergius ir M. M. Rači

«Atlas Trading Ass'n» kompi

avergtosios klesos, bet akcijonieriškas rašėjas ius ir budelis—tai du Ir teisybę jis pasakė. nis, antras žudydams

iet skelbia, kad apšvie- jau negali kitaip atsi- , stengiasi tą apšvieta krato-klerikalisko suo- sistina.

staiga—bažnytinė mote- ti svarbu, nes motery- gijinio rėtėžio; sulaužy- , apjuosiančio žmonijos aimą moterystės ryšius dūgnės šeimyną, bažny- azgo, nes sumažintų tai ro darbininką nuolan- eries priverstas priimti ūti darbą ir su juo sykin gi bažnytinė moterystė žeris ir motina anklija- cas yra tik parazitama, nantiems tinginiams,—

ikščišnybė, nes žinoma, iją ir gina viešpatavimą telemą žmonijos surėdy-

IKALAI.

iešimai.

ioikių priežasčių „neo- reikalingais darbais, ka- s darbas neaneša ger- orius reikalauja, kad bi- PAAIŠKINIMAS. J. Štir- eno niekad nėra suspen- žmokesties už kokį nors

ta: 1) kad prisistatę vieš- ir P. K.-to krivules nuo prisistatę sąrašą skolingų

apie Konstitucijos trakt-

tro Sekr. Aug. Purvis.

aslink pridavimo P. K. ir m. iki rugpjūčio 1 d. 1900- cėjai nepridota, išpildyti os archyvas, tarant bene šlei ir išpildyti tą pareig-

Administratorius.

endumas No 14.

yra korporacija su labai

negražią dėmę, ka išsitarė ir F. J. Bagočius V S-gos susivažiavi- me;

kadangi kaip manoma, yra ar tik ne toji pati kompanija, ką buvo susiorganizavus 1907 m. Brooklyn, N. Y. po vardu «Lithua- nian Merchantile Ass'n», kurios uždėtojai Jociis—Menšikov ir kuni- gas Šlamas—Vytautas buvo valdžios sugauti kaipo nepergeriausios reputacijos ypatos, ir

kadangi toji kompanija subankrutydama nunušė daugelio žmonių pinigus, ir

kadangi prie «Atlas Trading Ass'n» priklauso LSS vadovai— reiškia prie bendrovės, kuriai nėra visuomenėje užsitikėjimo ir jau tuomi jie («vadovai») diskredituoja S-gą visuomenės akijse, todėl

Inešu: 1) kad F. J. Bagočius, J. O. Širvydas, P. Bukšnaitis, P. Dubickas, K. Rutkas, J. B. Smelstorius, A. M. Stanelis, J. Stirbis ir J. Valadka—būtų suspenduoti šiuose S-gos centro virši- ninkų rinkimuose, nes S-čiai kaip tik pamatys šį inešimą negalės tarėti jokio užsitikėjimo ant viršminėtų ypatų, lygiai kaip aš *ne- turiau*, kol neišsiaiškijęs, kas toji «Atlas Trading Ass'n» yra. 2. Įvardytos ypatos turi viešai per «Kovą» pranešti visuomenei apie ypatas—viršmininkus tos korporacijos: ar jie yra «giminė» žlugusios panašios bendrovės Brooklyn, N. Y. ir kas atsako už «capital», ku- ris pagarsintas net \$15,000,000.

P. S. Apie įvardytų ypatų priklausimą prie «Atlas Trading Ass'n» faktai yra pas mane*).

V. K.-to sekr. ir narys iš V rajono J. Stasiulevičius.

İnešimas perėjo per V. K.-tą ir rezultatas sekantis: a) kad iš kart suspenduot balsavo 4 nariai. Už J. K. Giliaus priedą, kad centro sekretorius pirm suspendavimo užklaustų minėtų ypatų pa- siaiškinių, paskiriant tam tikrą laiką atsakymui—balsavo 5 na- riai. Prieš inešimą 1 narys balsavo.

V. K.-to narys J. A. Stankus nuo balsavimo atsisakė, pareika- landamas kad jo nebalavimo priežastis būtų apskelbtos viešai per «Kovą», bet kad išvedžiojimui nieko nepasako ir labai ilgi, tad ne- matau reikalo jų čion talpinti. Kaip matoma inešimas su 5 balsais prieš vieną ir 4 balsais negatyviškai balsavusių bet irgi už suspendavimą. Taigi įvardytos ypatos teiksias tuojaus visuomenei pranešti ką V. K.-tas reikalauja.

P. S. Kadangi nominacija jau yra tvarkoma, tad minėtos ypatos jau yra sspendautos ir leidžiant jas į centro įstaigas ir dar neginama dėmė—pasidarytų vėl keblumai. Dėl pasiaiškinių laika paskirs centro sekr.

V. K.-to Sekr. J. Stasiulevičius.

V. K.-to nario J. Stasiulevičiaus priedas prie minėto inešimo, kad J. Valadka turi tuojaus per «Ksvą» pranešti, kas jam suteikė teisę pagarsinti «Kovą» savaščia «Atlas Trading Ass'n». Mat «Atlas Trading Ass'n» narių sąrašė skamba: «J. Valadka with Lithuanian Weekly «Kova», Philadelphia, Pa.». Tas priedas tapo priimtas vienbalsiai visu V. K.-to narių. Taigi J. Valadka teiksias duot paaiškinimą.

V. K.-to Sekr. J. Stasiulevičius.

PAAIŠKINIMAS. Kadangi šį V. K.-to referendumą aplaikiau 29 d. October, o 41 d. Oct. turėjo būti P. K.-to susivažiavimas, ku- riame turėjo būt peržiūrėmos apsiėmusiųjų kandidatų legitimacijos taigi neturėdamas laiko dėl užklauso suspenduotųjų draugų, perdaviau tą referendumą P. K.-tui (laike jo susivažiavimo), ku- ris (P. K.) man tą pačią dieną padavė sąrašą kandidatų, kurie leidžiami ant rinkimų. Tame sąrašė buvo ir tuli suspenduotoji draugai, bet po sąrašū buvo visų trijų P. K.-to narių parašai (t. y. P. Norkus, J. Kačergius ir M. M. Račiūtė) kad jie sutinka su tuo

*) Tas sąrašus «Atlas Trading Ass'n» kompanijonų dar randasi S-gos archyve. A. Purvis.

kandidatų sąrašū. Vėliau P. K.-tas prisiuntė žemiau (žr. P. K.-to tarimą 13) paduotus motyvus, kodėl įleido ant rinkimų suspenduo- tuosius.

Līg. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Pildančiojo K-to Tarimas No.13.

Imant į atydą: 1) kad V. K.-to nutarimas suspenduoti tulus narius, neleidžiant į S-gos centrališkų viršininkų rinkimus už idė- jimą ant apyvartos savo pinigus apgavingoje kompanijoje nėra pa- remtas ant S-gos konstitucijos dvasios, nes pati sąjunga vartoja savo pinigus dėl pelno igyjimo, o vertelgystė kokia ji nebūtų eina ant išnaudojimo, 2) kad nors ir V. K.-to sekretorius praneša jog viršminėti nariai jau yra suspenduoti, bet iš V. K.-to referendum N14 matoma, jog V. K.-to 5 nariai (didžiuma) išsireiškia, kad pirm suspendavimo turi būt pareikalauta pasiaiškinių. Tad suspendavimas tik tada galės įvykti, kad bus duota proga pasiaiš- kinimui.

Todėl remianties aut virš pasakyto, mes paliekame minėtus draugus ant rinkimų blankos, nes randame a) V. K.-tą neužtekti- nai kompentišku spręsti tame dalyke, b) sulaikyti rinkimus iki pasiaiškijęs negalima, o spenduoti pirm pasiaiškinių negalima (pa- gal V. K.-to ref. N14).

P. K.-to narys M. M. Račiūtė.

Pasirašau tik po motyvu §2 ir po sprendimu

P. K.-to narys P. Norkus.

Visi S-čiai ar aktyviškai ar pasyviškai prigulintieji prie Jocio kompanijos pagal mano nuomonę turi išsirinkti vieną iš dviejų, ar atsisakyti nuo Jocio kompanijos ir prigulėti prie S-gos arba išstoti iš S-gos ir prigulėti prie Jocio kompanijos.

P. K.-to narys J. Kačergius.

Līg. Centro Sekr. Aug. Purvis.

PATEMIJIMAS. Noroms—nenoroms turiu pat myti, kad P. K.-to narys drg. J. Kačergius išreikšdamas savo nuomonę, nekalba kodėl jis sutiko tuos suspenduotosios narius įleisti į kandidatūrą (ką liudija jo paties, J. Kačergius, parašas po P. K.-to sutaisytu S-gos kandidatų sąrašū, pridotuą per P. K.-tą Oct. 21, '09), bet kalba tik apie naują propoziciją.

Līg. Centro Sekr. Aug. Purvis.

PASTABA. Pasiaiškinių turėjo būt reikalaujamas pirma spendavimo, nes ne vienas iš tų «skundžiamųjų» neperžengė socia- lizmo principų, apart to, kiek žinoma, priklausymas, jeigu nėra fiktyvišku, tai beabejo defektyvišku bei pasyvišku, pagalios tai privatiški ypatų ekonominiai reikalai, antra remiantis paprastais skelbimais be užklauso «skundžiamojo» pasiaiškinių V. K.-tas turėjo padaryti klaidą.

Red.

Jokio paaiškinių apie Atlas Trading Ass'n suteikti negaliu, nes joj aktyviškai da neesu dalyvavęs; už idėtus bendrovės apy- varton \$2. gavau titula „stockholder“, tikėdamasis 8 nuošimčio pelno. Nesuprantu, ar ir į banką pinigus pasidėti socialistui ne- daleidžia V. Komitetas? Jei leidžia, tai turiu pastebėti, kad su- dėti bankose pinigai eina kapitalistų speknliacijon ant Wall St.

Suspendavimą priimu, kad V. K. neliktų nesuprantančiu, kas socialistui nedaleistina. J. B. Smelstorius.

L. S. S. VII rajono viršininkų rinkimo pasekmės.

Visuotinioju balsavimu (referendum) buvo renkami nariai į LSS VII rajono įstaigas. Pagal nominacijos balsų daugumą kan- didatais likoši šie draugai.

Organizatorium.		Į komisiją knygų peržiūrėjimo.	
P. Kaušius	29 bal.	P. Šlekaitis	25 bal.
A. Valinčius	20 „	F. Česeikas	13 „
<i>Susinešimų raštinininku.</i>		J. J. Šunskis	11 „
P. Šlekaitis	37 „	P. Kaušius	12 „
J. J. Šunskis	12 „	? Gilda	16 „
<i>Finansų sekretorium.</i>		<i>Instruktorium.</i>	
S. Kasparavičia	25 „	J. P. Čepulis	9 „
V. Pipas	24 „	P. Janulevičius	19 „
<i>Izdininku.</i>		A. Valinčius	10 „
J. P. Čepulis	36 „	P. Šlekaitis	2 „
? Mazurkevičius	13 „	? Gilda	3 „
<i>Į Veikiančiojo K to nurius.</i>		<i>Komisija dėl norinčių gauti pilietiškas popieras.</i>	
V. K. Račkauskas	40 „	F. Živatkauskas	27 „
P. Kaušius	9 „	J. P. Čepulis	7 „
<i>Į literatūros agentus.</i>		? Babrauskas	2 „
V. Kasparavičia	21 „	V. Jermola	2 „
J. Juškauskas	25 „		

Kandidatai gavusieji daugiausiai balsų malonės užimti vietas. PASTABA. Į knygų peržiūrėjimo komisiją buvo apsiėmęs Gilda, bet atsakė, todėl jo vietą malonės užimti sekantis po jo daugiausiai balsų gavęs į tą vietą.

Su visais rajono reikalais kreipkitės šiuo antrašu. P. Šlekaitis, 4 Valley Ave., Pittston, Pa.

P. Šlekaitis.

DARBININKO KRONIKA.

Philadelphijos lietuviai lapkričio 28 d. pagal LSS 1-mos kuopos sumanymą turėjo visuotinę susirinkimą parengtą užprotestavimui prieš Ispanijos valdžios ir dvasiškijos kruvinus darbus—tai yra prieš žmogžudystę papildytą ant Francisco Ferrero. Susirinkime dalyvavo dešimtis lietuviškų organizacijų: Lietuvių Laisvės Kliubas, Lietuvių Kriaučių draugija, Lietuvių Republikonų Susiv. Kliubas, Lietuvių Ūkėsų Kliubas, Lietuvių «Main» Kliubas, Petro Armino draugija, D.L.K. Vytauto gvardijos draugija, Šv. Antano draugija ir LSSA 1-ma kuopa.

Pirmausia kalbėjo anglų socialistų partijos narys drg. Ervin, po to drg P. Dubickas, J. B. Smelstorius ir antgalo Kleofas Jurge-lionis. Tarpais buvo deklamacijos ir LSS 1-mosios kuopos choro dainavimai. Galų gale priimta sekančią protesto rezoliuciją.

«Kadangi Ispanijos valdžia matė pritrūkančią legališką žmogžudystę ir nužudė svietiškos mokyklos įsteigėją Ispanijoje mokslą vyrį Francisco Ferrero už tat, kad jis rūpinosi šviesti bėdinus žmones darbininkus;

kadangi ta nauja Ispanijos valdžios ir kunigijos piktadarystė yra viena iš visos eilės kruvinių darbų nuo laikų inkvizicijos atsiradymo, papildytą dėl užgesinimo kiekvienos laisvės kibirkštėlės, dėl užtroškimo kiekvieno žmonių susipratimo apsiireiškimo, todėl:

męs Philadelphijos susirinkusių lietuviškų draugijų nariai lapkričio 28 d. 1909 m. jungiame prie viso pasaulio trokštančiųjų žmonijai laisvės, apšvietos ir mokslu žmonių protesto savo balsą protestuodami priešai nežmonišką ir barbarišką naikinimą mokslu vyrų ir pripažįstame Ispanijos valdžią už nusidėjusią prieš visą civilizuoatą žmoniją;

protestuojame prieš uždarymą Franc'sco Ferrero įsteigtų mokyklų; protestuojame prieš sunaikinimą Ferrero spaustuvės ir jos įrankių.

Nutariame stoti apginime to darbo, už kurį Francisco Ferrero paaukavo savo gyvastį, giudamas vergiamus ir išnaudojamus žmo-

nes per valdžių despotizmą ir išnaudotojus tunkančius darbininko triuso vaisiais, skleisdamas šviesą tamsiame žmonių gyvenime.

Nutariame pasekti nužudytojo laisvės ir šviesos karžygio pėdomis ir kovoti už žmonijos reikalavimus pakol nedings priespauda ir vergija pasaulyje».

Apdengimui susirinkimo lėšų suaukauta \$10.09. Abelnai publika išnešė gera įspudį.

LSS 68 kuopa, Chester, Pa. lapkričio 28 d. laikė savo visuotinę protesto susirinkimą. Kalbėjo J. Grinius iš Philadelphijos ir A. Baranauskas (kažtik pribuvęs iš Lietuvos socialdemokratų partijos pasiuntinis). Kalbėtojams išaiškinus susirinkimo reiškimą ir valdžių kruviniuosius darbus, susirinkimas priėmė perskaitytą Seranton'o lietuvių išneštą protesto rezoliuciją.

Keletas rodyklių agitacijai.

Didžiama sąjungiečių pradėdame suprasti agitacijos reikalingumą, pradėdame jėškoti būdų kaip agitaciją varyti ir kaip už to reikalo pasiimti. «Kovos» N47 «Sumanytojas» paduoda gal ir labai gerą agitacijos būdą, kuris vienok jau nuo seniau yra jei nesvarstomas, tai bent jaučiamas, bet čia nenoriu apie tai kalbėti, vien tik išreikšti keletą rodyklių dėl agitacijos vedimo. Suprantama, kad gal būt pasekmingesnis darbas, jeigu turėtume sąjungoje atsakanti savo keliaujančių organizatorių—agitatorių, bet tai darbas vienos ypatos, tuotaru tas reikalas privalo rūpėti ne vien apmokamam agitatoriui, bet kiekvienam sąjungos nariui, kiekvienam trokštančiam, kad socializmas įvyktų kuoveikiausiai, kad plėtotųsi kuosmarkiausiai ir apimtų plačiasias darbininkų minias. Taigi rodo organizacijai pasekmingiausia agitacija yra ta, kurią veda visi organizacijos nariai, kasdien ir visur tarpe savo darbo bendrų, tarpe sandarbininkų, aiškinant nesusipratusiems socializmo siekius ir jo reikalavimus paprastuose savo pasiūnekėjimuose. Ji yra pasekmingiausia iš to atžvilgio, kad nepriklauso nuo tam tikrai paskirtų organizacijos agitatorių, vien darbininkas nuo darbininko laipsniškai persiima socializmo idėja, kad ji veda reguliariškai kasdien ir sykiu ant didžiojo ploto, t. y. visur, patraukiant link socialistų organizacijos žmonės iš visų šalies užkampių.

2. Kiekvienas socialistas link savo nesusipratusio sandraugo privalo visados atsinešti su paguoda, užuojauta, draugiškumu ir ant užmetinėjimų atsakinėti rimtai, išmintingai, be niekinimo ir išjuokimo jo klaidingų pažiūrų. Jeigu draugiškai ir sąžiniškai elgsis su nesusipratusiai darbo draugais, jeigu savo užduotį ir darbą atlikinėš priderančiai, nėra mažiausios abejonės, kad patrauks savo pusėn nesusipratusius ir užinteruos socializmo idėja.

3. Tas da neviskas. Kiekvienas socialistas prie kiekvienos progos privalo traukti savo organizacijos siekius, kiekvieną atsitikusią progą išnaudoti tų siekių labui, t. y. nusiskundžiančiam ant išnaudojimų, neteisybų ir nuoskriaudų darbininkui parodyti tikrą kelią, kaip to visko išvengti, nurodyti būdą, kokių galima prašalinti tą viską ant ko milijonai darbininkų nusiskundžia. Bet niekad nereik ginčytis su nesuprantančiomis, pasakius teisybę, jeigu ją atmeta ir išjuokia—nutilti pastebėjus, kad ateis laikas, jog kitaip dalyką supras, negu kad dabar supranta. Atsitaikius progai, kad darbininkai kuo nepasiganėdina, nusiskundžia bei reikalauja, socialisto priederme yra stoti jų pusėje, paremti jų reikalavimus. Susipratęs darbininkas privalo žodžiu ir darbu, nežiūrind, susipratęs bei nesusipratęs darbininkas, visados remti teisingus reikalavimus, visados davinėti gerus patarimus, kovoti už pakėlimą mokesčių ir darbo valandų sutrumpinimą, neišjuokti darbininkų organizacijų, vien nurodinėti rimtai, išmintingai silpnas unijų puses, kurias išnaudoja suvo naudai kapitalizmas, kad be paėmimo įstatymdavystės ir kongreso (parlamento) į savo rankas, darbininkai negali iškovoti sau jokio palengvinimo, nes susivieniję kapitalistai

pagalba įstatymų gali kelti mokesčius darbininkams, susivieniję savo nuostolius.

arimus, kaip pagerinimas darbininko remti. Tokiu būdu socialistų darbininkų ir igaus organizacijai medegišką ir moralinę.

4. Susipratęs darbininkas turėtų darbininkų organizacijon, nes susiorganizavę darbininkai išleido savo bendromis pajomis ir pailginti darbo dienas, streikavusieji darbininkai sąstingai atsiranda streiklaužiai, l

jų ir kokia organizacija darbininkų tikro būvio pasigerinimo. Tokie būdu kiekvienas socialistas pamokinančias lekeijas darbininkų kleses reikalų, nes nevisados atneš greit geis, todėl lašeliai iškala kiekiausiai įsigis į galvą jei ne dabinacija neyra uždėta k

oro kiekvieno vedama visuomenės su darbininkais, negali atpažinti jam paėiam ir organizacijai, kad «š viens kağı galiu i

agituatoriu mažiau daro die, kurie mus supranta, o tar

taujančia kiti. Jeigu suprantančių nuomonės, supras ją rytoj svarbu tik, kad suteikti ka-n

5. Svarbiausia sąlyga agitatorių darbininkas rūpintųsi ir paguodone, ar kad stengtų ir palinkimus ir taikintųsi prieinamas bei nemandaugus, kad prisitaikyti atsargiai, mai

stikėjimą galima žengti toliau, tankiai atkakliuos

paupkiausių charakterį ir gerą organizuotas darbininkas yra, kuriu brukimu savo nuomonė

patraukti jį savo pusėn, kur kantrybė ir pastovumas y

Jeigu turime reikalą su žm

esimo, tokiame atsitikime reiki

tybiškų) priemonių, jeigu nor

Kiekviename karte reik tai

palinkimų, prie jo ypatybi

mat, sistematiškai kalbant ar

es ir padedaot išrišti kiekvien

ent kiek suprantama.

6. Suprantama, kad organ

privalo būti pavyzdžiu nesusipr

ne. Pats privalo lankytis į da

pati. Jeigu mėgstame sakyti, l

musų priederme yra rūpintis

kad į tą veikimą sušaukti k

darbininkų, kaip reikia veikti,

bet jaučiamą vergijos ju

su pagelba įstatymų gali kelti išdirbystės daiktų kainas ir už pakeliamą mokesčius darbininkams tokiu būdu gali atsiimti su dideliais nuostimėiais savo nuostolius. Tačiau ir tokius darbininkų reikalavimus, kaip pagerinimas darbo sąlygų, socialistai visuomet privalo remti. Tokiu būdu socialistai ras prielankumą tarp nesupratusių darbininkų ir įgaus ant jų įtekumą, o su tuo atneš savo organizacijai medegišką ir morlišką naudą.

4. Susipratęs darbininkas visados privalo pridavinėti svarbų darbininkų organizacijoms; privalo nurodinėti, kad čia bei ten susiorganizavę darbininkai iškovoję sau geresnes darbo sąlygas, bei neleido savo bendromis pajėgomis darbdaviams apkapoti jiems mokiecties ir pailginti darbo dieną. Išaiškinti priežastis, kodėl sustreikavusieji darbininkai savo kovos čia bei ten neišlaimėjo; kodėl atsiranda streiklaužiai, kodėl darbininkai nesilaiko tvirtai unijų ir kokia organizacija darbininkus veda prie tikros pergalės, prie tikro būvio pasigerinimo. Nurodinėti reikalingumą darbininkų solidariskumo ir ramaus užsilaikymo laike streikų ir t. t.

Tokiu būdu kiekvienas socialistas gali suteikinti savo sandraugams pamokinančias lekcijas, kasdien vesti juos prie supratimo darbininkų kleses reikalų, organizuoti juos. Tiesa, kad tas triušas nevisados atneš greit geistiną vaisių, tačiau nuo stogo varantieji lašeliai iškala kiekiausiame akmenyje duobutę. Teisybės žodis įsmigęs į galvą jei ne dabar, tai vėliaus bus suprastu. O tokia agitacija neyra uždėta kam-nors priederme, bet iš liuoso noro kiekvieno vedama visuose pasiūnekėjimuose, visuose santykiuose su darbininkais, negali apsunkinti agitatorių, vien suteikti labai jam pačiam ir organizacijai. Tik čia reikia pamiršti tą nuomonę, kad «aš viens kągi galiu nuveikti?»—nes toks manymas tik vienu agitatoriu mažiau daro didelį jų skaitlių, Agituokime tarpe tu, kurie mus supranta, o tarpe nesuprantačiųjų mūsų kalbos agituoja kiti. Jeigu suprantanti mūsų kalbą, šiandien nesupras mūsų nuomonės, supras ją rytoj. Kaip greit supras—tas mums nesvarbu tik, kad suteikti ką-nors dėl kitų supratimo.

5. Svarbiausia sąlyga agitacijos pasekmingumo, tai tas, kad susipratęs darbininkas rūpintųsi įgyti nesupratusiųjų prielankumą ir paguodoną, ar kad stengtųsi savo darbo sandraugų pažinti būdą ir palinkimus ir taikintųsi prie jų. Jeigu darbo draugas yra neprieinamas bei nemandangus, išjuokiantis bei atkaklus, prie jo reikia prisitaikyti atsargiai, mandangiai, pataikaujančiai; įgijus jo užsitikėjimą galima žengti toliaus, nes jau didžiausios kliūtis bus prašalintos. Tankiai atkakliuose socializmo priešingose rasime knuopukiausių charakterių ir geras mūsų siekimas ypatybės. Jeigu neorganizuotas darbininkas yra sunkiai suprantančiu, nereikia smarkiu brukimu savo nuomonės nustumti jį nuo savęs šalin, vien rūpintis patraukti jį savo pusėn šiokiu bei kitokiu užinteresavimu. Visur kantrybė ir pastovumas yra geriausia priemone dėl tikslo atsiekimo.

Jeigu turime reikalą su žmogum nedraugišku, taip sakant be jausmo, tokiam atsitikime reikia griebtis tikrai pėdagogiškų (mokytojiškų) priemonių, jeigu norime, kad ir jis būtų organizacijos narių.

Kiekviename karte reik taikintis prie drango pobūdžio, prie jo palinkimų, prie jo ypatybių, išnaudot jas savo, t. y. tikslo naudai, sistematiškai kalbant apie gyvenimo klausimus, aiškinant juos ir padedant išrišti kiekvieną klausimą taip, kad pasilikyt jam bent kiek suprantama.

6. Suprantama, kad organizuotas darbininkas (socialistas) privalo būti pavyzdžiu nesupratusiems darbininkams visame-kame. Pats privalo lankytis į darbininkų susirinkimus ir kitus raginti. Jeigu mėgstame sakyti, kad mes vieni nieko nenuveiksime, tai mūsų priederme yra rūpintis, kad ne vieni veiktume. Rūpintis, kad į tą veikimą sušaukti kuodaugiausiai žmonių, norinčių tik nežinančių, kaip reikia veikti, kad nuverst nuo sprando tą nematomą, bet jaučiamą vergijos jungą. Juo didesnės minios veiks,

juo viltis išsiluosavimo skaisčiau mums visiems švies. Jeigu trokštame, kad mūsų troškimai išsipildytų, turime stengtis didinti savo veikiančias spēkas. Idant nerugoti ant minių nesupratusiųjų, neškime jiems susipratimą, skleiskime supratimo šviesą visi, kas tik jaučia, kad šiandieninė tvarka neteisinga ir biauři. Atsiminkime, kad visi, visi iki vienam, turime susiprasti ir dėlto visi turime veikti, nes ne vadovai socializmo to reikalauja, bet reikalauja visa pavergtoji klesa, visi darbininkai, kurie sunkumą alginės vergijos labiausiai atjaučia. Taigi visų tų darbininkų priedermė—stengtis iš visų įiegytų plėtoti supratimą darbininkų kleses reikalų tarpe plačiųjų minių.

Be tos darbininkų pagelbos socialistiškai vadovai kad ir krinta beveikdami vis jų triušo vaisiai negal apimti plačiųjų darbininkų minių. Susipratę darbininkai turi būti jiems padėjėjais, jeigu trokšta išsiluosavimo iš kapitalistiškos priespaudos ir išnaudojimo.

Taip, turime veikti visi, nes visi reikalaujame geresnių gyvenimo sąlygų. Visiems veikiant triušas pasilengvina, o jo vaisiai daug gausesni buna.

Agitacijos reikalas taip svarbus, taip neatbūtinamas, kad į jį neatreipt atydos—tai stačiai nuodemė prieš socializmą.

Kol sąjunga turės savo keliančią organizatorių-agitatorių, organizuokime ir agituokime visi panašiu, kaip augščiau nurodytas, būdu.

Lyginai sąjungiečiai privalo taipgi atkreipti atydą ir į keliančią sąjungos organizatoriaus-agitoriaus reikalą. Laikas jau mums stoti tvirtai ant kojų ir parodyti mūsų priešams, kad nėra me vien tokiais socialistais, kurie tik kaip uodega seka paskui civilizuoto pasaulio socialistus, atpenč, kad suprantame savo uždavinius ir socializmo siekius ir jo pletojimosi reikalingumą. Parodykime, kad priešai klysta spėsdami apie mus, kaipo apie nesubrendelius.

J. B. S.

FELJATONELIS.

AIŠKU, O VIS DA NESUPRANTA.

Nustebėtas radikališkosios frakcijos suorganizavimo komiteto pranešimu viens iš sąjungos tėmingųjų narių atsakė pranešėjams, kad jų taisyamą supranta tik kaipo ardymą ar griovimą, tik nesuprato, kaip gali būti frakcijos nariais, sąjungos centralinių komitetų nariai, jeigu tų komitetų minėtoji frakcija nepripažįsta. Sako:

—Ištikro sunku ir išaiškinti panašią tvarką.

—Visai nesunku, nes aišku, kad taisyamas tvarkos yra taisyamu...

Aišku, nes matome gyvus ir apėiuopiamus tos frakcijos pasitarnavimus...

Bet pirma—pirma, kie ktai buvo vaitojimų ir galvojimų kol galų gale gavome progą pasirodyti svetui, jog esame radikalais! Ilgai reikėjo laukti mūsų iščiaus vaisiaus, net štai jis užgimė, o svietas stebisi juo!...

Stebisi ir nesupranta, kas tai do genijus bus iš to sutvėrimo. Tai pranašas naujausios demokratiškos tvarkos!...

Kas tai matė, kad kokie ten komitetai galėtų ką-nors tarti, visuomenės nesiklausiant ar ji daleis? Kas tai matė, kad visuomenės reikalus ir nutarimus galėtų išpildyti kelios ypatos, kas joms suteikė tą galę ir teisę. Juk yra visuomenė ir ta visuomenė turi viską atlikti...

—Bet atsiprašau: čion pagal mūsų radikalškosios frakcijos suorganizavimo komiteto demokratiškos «sanvaldybos» principus išeina prasizengimas, nes visumenei uždėda privalumus...

—O ne! taip negalima. Mūsų radikalška frakcija nepripažįsta jokių «privalumų»—jokių teisių, nė visuomenei, nė komitetams, tegul pasilika taip sau...

—Jie mato reikalą vėl veikti ir veikti ką?—ir patįs nežino ką?—sako nesupratęs radikalškos frakcijos manifestą. Ir tu man imk ir nesuprask!

Jie gerai žino ką. Jie mato, kad sąjungoje taktika visai priešinga frakcijos suorganizavimo komiteto taktikai...

—Kodėl sąjunga nesilaiko frakcijos taktikos, kodėl nesilaiko majoriteto valios?—sako 52 kuopos narys Menkutis.—Kur tas majoritetas? «Drg» A L Graičiūnas pagal S D principus (taip bent jam «rodosi», o jis nežino gal kitam kitaip «rodosi», o da kitam gal da kitaip rodosi).—tegalėjo išbraukti iš sąjungos vien tik tos sąjungos narių didumai nubal savus, o ne kokis ten komitetas...

Ir braukiant—ne paviežiui braukyti, bet visiem sykiu, po to tikru taktu: viens—du—trjs!—ir gatavas!

Mat kokia «radikalškosios frakcijos» taktika, kad viską majoritetas, o ne minoritetas veikty.

—Sąjungoje viską centralizuoja į tam tikras išrinktas įstaigas. Kas tai matė, kad visos sąjungos reikalai pas vieną ypatą—sekretorių butų registruojami. Juk tai despotizmas!

Pagal rad-demo.—frakcijos taktiką turėtų kiekvienas narys sau atskirai užsiregistruoti.

—Kam reikalingas Pildantysis Komitetas? O Veikiančiojo Komiteto veikimas kam reikalingas? Pančioti majorite to laisvę? a?

Daleiskime ir «Kovos» redėgavimą pavesti vienai ypatai tai nepraktiškai! Majoritetui tad nieks redėguoti nelieka. Tas pats su sustatymu «Kovos» raidžiu. Trims tukstančiams skaitytojū tik du zeceriai stato, o kurgi da 2998 žmonės?—Baisi centralizacija.

O kas neapkenčiamiausiai, kad ir išsiuntinėjimas «Kovos» pavestas tik vienai Jungtinių Valstybių įstaigai—pačtui.

—O ne! Męs 52—sios kuopos radikalškosios frakcijos suorganizavimo komitetas, nesutinkame su tuo! Męs tik dėlto radikalškosios frakcijos suorganizavimo komiteto manifestą apskelbiame pasauliui, kad panaikinti iki šio laiko buvusius ir esančius komitetus.

Gal kam neaišku, kodėl radikalškosios frakcijos suorganizavimo komitetas, kaip komitetų naikintojas, save komitetu tituluoja, dągi ne vienos frakcijos, bet ir sąjungos centralinės įstaigos komitetu mielai norįs buti.

—O, labai aišku: Dėlto, kad patiems tose įstaigose esant dėl jų panaikinimo nereikės kovoti prieš save; tik: viens—du—trjs!—vot rad.—dem. frakcijos taktika sąjungoje!...

—Supranti? a? Frakcijos komitetu tituluojamės, o ne sąjungos. Męs nepripažįstame centralizacijos. Jokių nutarimų, nė išpildymų nepagiriame, paniekiname rankų ir kojų paklusnumą protui, kuris sauvališkai liepia judėti ir veikti. Męs šalininkai decentralizacijos. Todėl ir pasiliegame su

giliausių radikalškosios frakcijos suorganizavimo, o sąjungos dezorganizavimo komitetui paguodone.

52 kuopos sekretorius. *Yta.*

Emil Haecker.

Zmoniu Karas.

Vaizdelis iš XIII ir XIV metš. **Socijalizmo Istorijos.**
Sulietuvino J. B. S.

(TASA).

Sukriu ir klaidziu takeliu Klaudijus su savo svčiais dasigavo į paslaptinę susirinkimo vietą, sulaikyti pirma rustaus balso:

—Kas eina!?

—Viešpats su jumis—atsakė Klaudijus sargui, apsiginklavusiam ragotine ir taumpu kardū.

—O, tai jus, Kliudijau,—tarė linksmai sargas, pažinęs balsą. Skubinkitės, nes jau pavėlavote; susirinkimas jau atidarytas.

Klaudijus su savo pažįstamais, suspaudęs sargui ranką, nuėjo tolyn.

—Mūsų susirinkimų vieta iš visų pusių apstatyta sargais kalbėjo Klaudijus į Dolcino, kad tokiu būdu susirinkman neįleisti neištikimų žmonių.

—Tiesos ir teisingystės skelbėjai turi slėptis nuo antikristo—tarė lyg pati sau Margarita su koku tai skausmu sieloj, matomai atjaudama, kaip labai neteisybė yra įsviešpatavus.

Bet štai einantieji išvydo aikštę, iš visų pusių apaugusią tankiais medžiais, apšviestą smaliniais dervokšniais, o ant žemės susėdusius bei stovinčius kelis šimtus žmonių, daugiausiai vyrų; Iš jų drabužių, apnuogintų gįsluotų rankų galima buvo spręsti, kad tai buvo darbininkai žmonės. Ant augšto akmens stovėjo augštas, patogaus limenio vyriškis, su ilgais žilstančiais plaukais, juodomis, aštrių žvilgių akimis, su barzda, kuri, rodosi, drebėjo, besiveržiant iš burnos žodžiams, kurie rodosi smeigte smigo į klausytojų sielas. Barzduotas vyriškis sakė pamokslą. Iš jo akių, tarsi žaibai, žvilgiai lėkė į visas puses, o plieninis skardus balsas skambėjo tyloje:

—Ir aš—skambėjo jo balsas—viliojau save vilčia, kad krikščionių bažnyčia stos prislėgtųjų, paniekintųjų ir pavergtųjų pusėje ir pakels savo kardą priešai vergintojus. Ir aš tikėjau šventam Fraciškui iš Asyzo. Norėjau prisijungti prie jo brolijos, bet jau tuomet—o buvo tai da į 35 metus po mirties švento Fraciškaus—brolija taip žemai nupuolė ir sugrimzdo romiškuos purvuos, kad manęs nepriėmė, kaipo žmogų neapkenčiantį turčių ir galiunų. Taigi 1260 metais suorganizavau sąjungą brolių skelbėjų, kad eitų skelbti žmonijai teisybę ir išsiluosavimo kovą. Jau bus apie trisdešimts metų kaip skelbiu žmonėms teisybę, nužiurint, kad mane persekioja, mūsų sąjunga išsiknijo ir išsikerojo po visą Lombardiją, o taigi ir kitoje apygardose, Francuzijoje ir Vokietijoje, ve, net ir Ispanijoje yra mūsų sąjungos skyriai. Vokietijoje vyskupai ir opatai savo susivaziavime Wuerzburge 1287 metais akyveizdoje ciesoriaus Rudolfo priėmė nutarimą, kuriuo palie

skelbti brolius skelbėjus
neduoti, o net ir ne
tikėju būdu, mat, tikėjo
naikinti pačioj It
paklido po visą val
Apie sąjungą paty
pagal jo liepimą uždary
IV-tasis liepė užv
skelbėjai ir kokie jų si
šalinami visai nedarodan
pudyta mane kal
nes manoma buvo, k
o jų dragujia konku
brolijomis. Tačiau
sąjungos, o mane lie
prekiojimai ir ištrėmima
brolių skelbėjų sąjungo
priešių norams. Ištren
ypač šiaurinę dalį,
ir organizuodamas n
—Už tiesą sakau jums—
ateis teisingystės tei
ir naikinami nepasie
savo vienybės, rem
ir vienas už visus, o
Skelbkime teisybę v
Stiprus savo
naerų pragariško smal
nolą, teisingystės kard
ištoniškos spėkos hydr
priespaudos i nelaimi
Taip kalbėjo Gerardas
skelbėjų sąjungos, o jo
tadinant jose užsidedi
savo persitikrinimus
—Ar prisiekiakte, kad
užsineisite persekiojami
—Prisiekiame!—suska
Gerardas Segarelis nul
Susirinkimas buvo už
mės pradėjo kriksti.
Prie Gerardo Segarelio
—Tėve, leisk mums ta
kol jiegu užteks už žu
Ugn
Sunkūs laikai užstoje
1294 metais Bon'fciju
vianusių popiežių, kokie
žmogaus godumas net
vaidai ir nesutikim
driku II—ruoju, o taigi
IV-tuoju. Popiežiūsus
šėmė naikinti «viduri
pavojingais, sukilda
šalinami į užsienio priešų

suorganizavimo, o sąjunga
lone.
kuopos sekretorius. T.

Karas.

Socializmo istorija,
J. B. S.

Klaudijus su savo svėniai
stą, sulaukyti pirma rusian

Klaudijus sargui, apsigai

š linksmai sargas, puting
vote; susirinkimas jau su

s, suspaudęs sargui rank

ieų pasių apstatyta angu
kiu būdu susirinkimas

ti turi slėptis nuo antikin
kokiui tai skausmo rind

is, iš visų pusių apaugu
is dervokšniais, o ant la

šimtus žmonių, dangin
tų gieslėtų rankų gūm

ai žmonės. Ant angu
imeno vyriškis, su ilgu

žvilgių akimis, su bur
š burnos žodžiams, knie

las. Barzduotas rypin
ibai, žvilgiai lėkė į vi

abėjo tyloje:

viliojau save vilčia, kad
paniekintųjų ir pavę

šai vergintojus. Ir ai b

Norėjau prisijungti pri
i da į 35 metus po m

emai nupuolė ir sugnu
riemė, kaip žmogų u

pė persekioti brolius skelbėjus visokiais būdais: nepriiminēt jų nakvynėn, neduoti, o net ir nepardavinėti jiems valgių ir gėrymų ir tokiu būdu, mat, tikėjosi mus išnaikinsią. Da pirmiau griebtasi mus naikinti pačioj Italijoje, kur gandas apie brolius skelbėjus pasklido po visą valstybę ir žmouės pradėjo gyvai bruzdėti. Apie sąjungą patyręs Pormas vyskupas ir 1280 metais pagal jo liepimą uždaryta mane kalėjime. Popiežius Honorijus IV—tasis liepė užvesti bylą dėl ištyrimo kuo yra broliai skelbėjai ir kokie jų siekiai. Taip esame persekiojami ir kalinami visai nedarodant kuo ir kam prasikaltome. Per šėsis metus pudyta mane kalėjimo požemėse, bet galų gale paleista, nes manoma buvo, kad broliai skelbėjai tai paprasti valkatos, o jų dragujia konkuruoja tik su Franciškonų ir Dominikonų brolijomis. Tačiauš popiežius apskelbė panaikinimą mūsų sąjungos, o mane liepė ištremiti iš Parmos. Kalėjimas, perkiojimai ir ištrėmimas manęs nepergalėjo, neišnaikino ir brolių skelbėjų sąjungos popiežiški dekretai. Atsispyrėme priešų norams. Ištremitas iš Parmos apkeliavau visą Valakiją, ypač šiaurinę dalį, visur surengdamas slaptus susirinkimus ir organizuodamas naujas grupes.

—Už tiesą sakau jums—skambėjo balsas kalbėtojas—netrukus ateis teisingystės teismo laikas. Nors esame persekiojami ir naikinami nepasiduokime savo priešams, laikykimės tvirtai savo vienybės, remkime vienas kitą, kovokime visi už vieng ir vienas už visus, o pergalė mūsų neabejotina turės būti. Skelbkime teisybę visom tautom ir švieskim varguolius žmones. Stiprūs savo kovoje, tvirti savo tikėjime neatbokitė nasrų pragariško smako. Atšips jo iltis graužiant teisybės uolą, teisingystės kardas pervers godžią kraujo krutinę, dings šėtoniškos spėkos hydros, o liandis taps laisva ir išsilivuos iš priespaudos i nelaimių!

Taip kalbėjo Gerardas Segarelis, įkurėjas ir vadovas brolių skelbėjų sąjungos, o jo žodžiai giliai smigo į klausytojų sielas, žadinant jose užsidegimus ir nepergalimą troškimą kovot už savo persitikrinimus prieš neteisybę.

—Ar prisiekiakte, kad ištikmais busite mūsų siekiams ir nepasiduosite persekiotojams savo dvasiai?

—Prisiekiame!—suskambėjo chorališkas atsakymas.

Gerardas Segarelis nulipo nuo akmens.

Susirinkimas buvo užbaigtas. Užgesinta žibintuvus ir žmonės pradėjo kriksti.

Prie Gerardo Segarelis priėjo dvi ypatai.

—Tėve, leisk mums tavo mokslą skelbti žmonėms ir kovoti kol jiegu užteks už žmonių laisvę ir teisybę.

Ugne ir kardui.

Sunkūs laikai užstojo broliams skelbėjams, likus popiežium 1294 metais Bonifacijui VIII—tam, vienam iš godžiausių ir žiauriausių popiežių, kokie kada sėdėjo ant Apaštališko sosto. To žmogaus godumas neturėjo rubežiaus. Iš tos priežasties kilo vaidai ir nesutikimai popiežiaus su Sicilijos karalium Fridriku II—ruoju, o taipgi ir su Francuzijos karalium Filipu IV—tuojau. Popiežius Bonifacijus VIII—tasis da smarkiau ėmė naikinti «vidurinius priešus», kurie galėjo būti jam labai pavojingais, sukildami prieš popiežišką tyroniją ir pereidami į užsienio priešų eiles. Tais viduriniaus popiežijos

priešais buvo jam žinoma socialistiška partija, paprastai vadinama Partija, o ji pati save vadino brolių skelbėjų sąjunga. Kas iš sąjungos narių pakliuvo į popiežiškos valdžios nagus, tas perėjęs baisiausius kankinimus, žudavo kančiose; dėl išgavimo patirimo apie sąjungą, kepinta ant įdegintų geležinių blėtų, laužyta pirštus, rankas ir kojas, išplėšinėta liežuvi, išplėšinėta šmotus kuno įkaitintomis replėmis ir įvirių įvairiausiais būdais kankinta, kol auka nepasimirė budelių rankose, o jaigu torturas išlaikė deginta ant laužo. Pakako menkos, faktais neparemtos nuožiuos, jog kas priklauso «skelbėjų» sąjungai, kad patekti tų budelių rankosna.

Bet tie kankinimai ir kruvinieji persekiojimai netik nesumažino skaitliaus priklausančių prie sąjungos žmonių, bet didino žmonių pagiežą ir sykiu augdino kovotojų prieš tyroniją organizaciją. Ji nesujoro, nė apsilpo, nors ir 1294 jos vadovas Gerardas Segarelis pakliuvo popiežiškų bernų naguosna. Visų akis tuomet atsikreipė link kito žmogaus, kuris galėjo užimti vietą patekusio kalėjiman Segarelis ir vesti partijos reikalus toliaus. Tuo žmogum likosi Dolcino, kuris savo iškalbyste ir gabumais tuojuos tarpe žmonių pagarsėjo, kai po žmogus geležinės energijos politiško stropumo ir drąsumo. Partija rado jame vadą daug gabesnę ir akylesnę negu, kad buvęs pirmutinis jos vadovas Segarelis.

(T. B.)

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji ekahtilinė yra senojo ekahtiaus, antroji — naujojo.)

Gruodis Mėnuo.

1—14—1795m. Carienės manifestas, jog Lietuva pateko maskoliams.—1799m. Mirė Vašingtonas, pirmas Suv. Vėlst. Amerikoje prezidentas.

2—15—1902m. Mirė Jonas Mačys (Kėkštas), poetas.

4—17—1864m. Maskoliai ukininkai apsigyvena Lietuvoje paliuosuoti nuo mokesčių per tris metus.—1908m. Parlamentas atidaryta Turkijoje.

5—18—1773m. Prasidėjo karė Amerikos su Anglija dėl laisvės.

6—19—1876m. Demonstracija ant Kazaniaus pleciaus Perapilėje, kur pasakė kalbą Plechanov.—1890m. Mirė Belgijos socialistas C. v. Paepe.

7—20—1880m. Kauno Seminarijos bažnyčioj nuspausta 4 žmonės.—1900m. Kijavo univesitetą užima žandarai.

Krasos Dežutė.

Barabošius. Jau tas buvo «Kovoja» ir negalima to pat kartoti.

L. S. S. 01 kuopos komitetas. Kuopų bei rajonų bizniškų atskaitų «Kovoje» negalima talpinti, nes tas neliečia visos sąjungos ir negalima organe užeminėti tokiomis dalykais vietas.

“Kovai” Atslūsta Rankraščiai.

Ig. Rdmns—Kodėl sąjunga neauga? S. Strazdas—Prie dangaus vartų. P. M. G.—Kiškis. Avg. Purvis—Mūsų ydos (1 taktika, II agitacija). Laurinas Padangis—Laikraščių Istrija.

Iš Europos. P. Proletaras—Vokietijos darbininkų bruzdėjimas.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

Wilkes-Barre, Pa. Darbai pradėjo po biskį geriau eiti; dirbamų dienų savaitėje turime po 4 ir 5, tikimės, kad pradės dirbti visas dienas.

Iš lietuvių gyvenimo ir judėjimo nieko įdomesnio nėra pastebima. Apšvieta stovi labai žemai. Berods, LSS 9 kp. turi įsteigus savo knygynėlį, bet iš pašalinių žmonių mažai kas atsilanko, mat bijosi, kad neliktų bedieviais beskaitant pamokinačias knygeles.

Lapkričio 1 d. Ukėšų Kliubas parengė politiškas prakalbas. Užsikvietė kalbėti tautietj-politikierių p. S.J. Lopatą. Tas matyt, norėdamas pasitarnauti išpurpusiems republikonams rėkė visa gerkle, kad republikonų partija—tai tikrai dirbininkų partija(!), kad ji rupinasi darbininkų buviu ir darbininkai privalo ją remti savo balsais. Čia aišku, kad mūsų garbusis tautietis pasirodė pardaviku darbininkų klesos reikalų, kad skelbė tą biaurų melą ir išgirimus republikonų už dolerį, kuris matomai jam mielesnis, negu visi broliai lietuviai, kuriuos prie jokios kitos, kaip tik prie darbininkų k'lesos pris kaityti galima.

Republikonai gal rupinasi panašiais, kaip p. Lopata darbininkais ir tai tik prieš rinkimus, papirkdami darbininkų par davikus-politikierius, muilinančius nesusipratėliams akis. Gražūs mūsų «garbaus tautiečio» darbai, nēr ką sakyti, ir su panašiais «broliais tautiečiais» darbininkai suprasdami savo klesos reikalus ir išnaudojimų, vergijos ir nelaisvės priežastis nieko bendro neprivalo turėti, nes baurisi panašiais parsiidavimais ir tarnavimams gerdaringiems republikonams.

C.S. K.—vičius.

Springfield, Ill. Per pasidarbavimą LSS 29 kuopos surinkta keletas dešetų dolerių, kaipo aukos švedijos streikuojantiems darbininkams. Surinkta \$43.00, kuriuos ir pasiūsta švedijos streiko rėmimo komitetui. Aukavusiem reik iš tart vardu kovojančių darbininkų širdingą ačių. Reikia taipgi pastebėti, kad tarpe springfeldiečių mažai buvo tokių, kurie atsakė aukauti, dauguma su mielu noru aukavo, išreikšdami savo solidariskumą viso pasaulio proletarijatu.

Taipgi ir kitus visuomeniškus darbus springfiediečiai neužmišta. LSS 29 kuopa 5 d. gruodžio rengia prakalbas; jau ir kalbėtoji turi užsikvietus. SLA 79 kuopa su pritarimu kelių apielinkės Susivienijimo kuopų rengia savo susivaziavimą dėl organizacijos bėgančių reikalų apsvartymo. Ta pati kuopa lapkričio 25 dieną turėjo savo pasilinksminimo vakarą.

Tearališka kuopa «Banga» rengiasi po naujų metų pastatyti dvi komediji: «Nepadėjus nēr ką kasti» ir «Tiktai niekam nesakyk». Prie to, vakaras bus su dainomis, deklamaci-

jomis. Žodžiu sakant, žmonelės bruzda kiek gali, kad šiek tiek pakilti augščiaui kulturoje.

F. K.

Maryville, Ill. Lapkričio 7d. buvo čia parengtos prakalbos. Kalbėjo pakvistas iš St. Louis K. Rutkus. Išaiškino biaurų, biaurų pasielgimą Ispanijos valdžios su mokslaviriu Fr. Ferrero, taipgi kalbėjo apie švedijos darbininkų streiką, kuris tęsiasi nuo kelių mėnesių. Sušelpimui kovotojų už išsiliosavimą suaukauta \$4,95c. Atitraukus kelionės lėšas kalbėtojui \$1,50c., likusius \$3,45c., pasiunčiame «Kovos» rakcijon.

Aukavusiemis ištariame širdingą ačių.

V. Katilius.

Exter Boro, Pa. Šis miestelis guli nepertoli nuo Pittstono, pirma dviejų metų plačiai buvo žinomas, bet šiuo laiku negalima užtikti iš jo jokių žinių laikraščiuose, nors ir čia pasitaiko kartais šis-tas naujo, bet turbūt, išvažiauvus iš čia tiems, kurie rašinėdavo į laikraščius žinutes iš lietuvių gyvenimo, stoka tokių, kurie galėtų šj-tą pabriežti.

Yra čia dvi tearališkos kuopės: viena susitvėrusi iš LSS 78 kp. draugų, antra persikėlė iš Pittstono su visu savurtu ir keliais draugais. Bet da 1907 metais sulcošus dramą «Ponas ir muzikai», paliovė veikus. Dabar vėl rengiasi pradėti krutėti, mat kad patyčias daryti iš socialistų, kurie sutvėrė teatrališką grupelę ir spalio 21 dieną pastatė ant scenos dramą «Alkani Žmonės». Atlošė gana gerai ir tas įdiegė senosios teatrališkos grupos sanariams į pašonę, kad neapkenčiami socialistai pradeda jiems konkuruoti. Tiesa, niekinamiems socialistams labai yra sunku darbuotis, ypač ant scenos kadangi nesuspratėliai stengiasi kiek įmanydami kenkti, niekina ir išjuokia merginas, kurios prisideda prie socialistų teatrininkų.

Tokių tamsuolių pliauškalų nereiktų paisėti, nes jie apjuokdami ir niekindami už dalyvavimą kultūros darbe ypatas, niekina tik patį save, parodydami žmonėms kokiame laipsnyje stovi jų supratimas. Tiesa apie kelios pabijoje ir atsiskakė nuo kuopos, bet taip neišmintingai pasielgė nevisos; M. ir Julija Kriškiūniūtės, V. Levonavičiukė ir F. Lapinskienė kaip tikros proletarės drąsiai žengia proletarijato keliu, nepaisant šunų lojimo. Susipras ir tie nesusipratėliai ir nutils.

Darbai šiuo laiku biskį pasigerino, visose anglų kasyklėse dirba pilną laiką, tik uždarbiam visoki: vieny didesni, kitų mažesni, trečių visai menki.

J. Cicilikas.

Newark, N. J. Tarpe čionykščių lietuvių apšvietimas abelnai imant neperaugščiausiai stovi, nors ir kai-kurie bėga priekyn, bet vis ant vietos stovi. Ypač mūsų «žiburiečiai» kruta, mokinasi teatrus ir lošia, tik įžaugas daro taip augštas, kad, rodosi, ne darbininkams jie lėšia. Gal ir nenori, kad tie negestini nesilankytų, o kunigėliui ir išrinktiemsiems «parapijonams» dolerį mokėti už įžangą—tai menkniekis.

Viens iš tokių ponų pradėjo uždarbauti net streiklausių pristatinėjimu į skrybelių dirbtuvę, kur darbininkai susreikavę. Tas niekšiškas žmogpalaiskis J. K. patį draugystės sui-

pasisakė, kad nelenk
dirbti, dirba ir dirbsi
augytės išmestas. Ir
skurdas ir nedatekli
himus ir stoti prieš j
turi savo namus
dorą «Saulės» ir «Zve
lyju labai patinkamas
pamokslą jį giria ir
bažnyčiai» duosniai
gerenio negalima ir til

kan širdingą ačių visiem
amam ar aukaudami savo
šim, ką padaryti vertė r
lidamas dabar Amerikoje,
veikiau atsilyginti v
mano kreditoriai, t
mat.

Blair Ave., Scranton, Pa.

KLADŲ A

Leikties atitaisyti žemiau
šios Centro Knygų Peržiū

ant puslapio 732 pirmoje
eilutėje «...bilos N166—\$11
atspausdint \$3.60, turė
atspausinta \$55.23, turėtū bū
tū būt \$2.40. 29 eil. atsp.
pirm. spalioje 23 eil. atsp.
LSS Centro Knygų Peržiū

AT

Švedijos

114 kp. iš Springfield, Ill., prisijau
V. Brokovičia, A. Marcinkevičia, J.
K. Baltis, M. Panlinkas, P. Baki
Mantvilis, J. Mantvilis, P. Wošolis, K. Baki
Jonkus, M. Stasaitis, M. C.
Kodis, S. Kodis, L. Raugelis, M. Ur
D. Bukys, J. Tamošius—po 3
I. Bukaveckas, J. Martinavičius, J.
S. Salomonas, J. Kristupaitis
P. Šimkus, P. Bukovičius, J. Sarki
P. Gudanauskas, K. Stočkus, F. Mu
J. Batinis, J. Karauskas, A. U.
J. Matavičius, O. Katišonas
P. Fuglota, O. Raškevičius, P. E
A. Štamasaitis, P. Mašiotas, J. Čekana
M. Kamošaitis, B. Slavonas
J. Urbona, O. Jausis, B. Stai
J. Jenulis—po 2c.; A. Rozgys,
J. Vasilenka, M. Meilū
S. Vasperas, V. Rutkus, I. Mar
K. Jumbius, A. Latonas, J. Gugna,
P. Šukėda, T. Strielakis, F. Ban

114 kp. iš Athol, Mass. Švedijos

Kankintini

Veiklosių šįg Judoil Chicagoje su
veiklos. Aukos pasigata Dr. J. Siltupal
J. Buzis, J. Sidaravičius—po 2c.;

No. 49

Atkime pasisakė, kad nelenksiąs galvą prieš tinginius, nenoričius dirbti, dirba ir dirbsiąs. Už tokius darbus J. K. likos iš draugystės išmestas. Ir tas žmogus nėra vienu iš tokių, kuriuos skurdas ir nedateklūs priverčia naikinti darbininkų reikalvimus ir stoti prieš juos ir prieš savo sąžinę—ne, J. K.—kas turi savo namus ir pasiturintis. Taip mat supranta dorą «Saulės» ir «Žvaigždės» skaitytojas, o, jis «dušių ganytojui» labai patinkamas ir viens iš doriausiųjų parapijonių, per pamokslą jį giria ir stato kaip pavyzdį kitiems, kad «šventai bažnyčiai» duosniai aukuoja. Nuo panašių žmonių nieko geresnio negalima ir tikėtis, kaip tik judošystės.

As—gus.

Ačiu.

Sakau širdingą ačiu visiems draugams ir draugėms, kurie ar skolindami ar aukaudami savo skatiką pagelbėjo man atkelti Amerikon, ką padaryti vertė mane vargios gyvenimo aplinkybės.

Būdamas dabar Amerikoje, pirmu savo rūpeščiu bandysiu kaip galėdamas veikiau atsilyginti visiems, kam esu skolingas. Tikiuosi, draugai, mano kreditoriai, bus malonūs palaukti iki man prasiieksiant.

Lieku jūsų

Kl. Jurgelionis.

1102 Blair Ave., Scranton, Pa.

KLAIŲ ATYTAISIMAS.

Teiksitės atitaisyti žemiau nurodytas klaidas, kurios išiskverbė į «S-gos Centro Knygų Peržiūrėjimo K-jos Paportą» «Kovos» N46 '09.

Ant puslapio 732 pirmoje špaltoje 24 eilutėje nuo viršaus atspausdinta «...bilos N166—\$100, turėtų būt «bilos N168—1.00», 31 eil. atspausdint \$3.60, turėtų būt \$3.66. Antroje špaltoje 11 eil. atspausdinta \$55.23, turėtų būt \$55.03. 24 eil. atspausdinta \$2.49 turėtų būt \$2.40. 29 eil. atsp. \$90.09, turi būt \$90.00. Ant pusl. 733, pirm. špaltoje 23 eil. atsp. \$2.50, turi būt \$2.00.

LSS Centro Knygų Peržiūr. K-jos pirmsėdis Aug. Purvis.

AUKOS.

Švedijos Streikeriams:

L.S.S. 29 kp. iš Springfield, Ill., prisiūsta 43 dol. 5c. Aukavo šios ypatos: A. Povilaitis, P. Šarka, V. Burokevičė, A. Marcinkevičė, J. Jonaitis, F. Klembauskas—po 1 dol.; S. Juozėnas; A. Makrickas, K. Baltis, M. Panlinkas, P. Repšis, J. Bakučionis, P. Petrikas, J. Wozelis, M. Baranuskas, J. Mantvilis, P. Wozelis, K. Bakučionas, J. Juknevičė, M. Staninas, J. Bridickas, J. Navarauskas, L. Jonikas, M. Stasaitis, M. Garšvinskas, J. Petrauskas, K. Lagunas B Lagunas, S. Paulauskas, S. Kedis, L. Raugelis, M. Urbanekis, V. Ratonis—po 5c.; J. Česnius—35c., A. Aismantas, D. Bukys, J. Tamošūnas—po 30c.; A. Štukėda, A. Loda, J. Mikulis, J. Kasparas, J. Vellus, I. Bukaveckas, J. Martinavičius, J. Driža, A. Mosteika, S. Kazukaitis, V. Ratušinskas, V. Lazauskas, J. Salemonas, J. Kristupaitis, J. Denkevičė, S. Armonas, A. M. Gudauskas, J. Lilius, P. Šimkus, P. Bukevičius, J. Šarka, A. Bridis, A. Žičgas, J. Bulvidas, S. Gudauskas, J. Jonikas, P. Gudauskas, K. Stočkus, F. Markūnas, A. Aponika, M. Meškauskas, F. Budvidis, J. Dzenius, J. Batvinis, J. Karauskas, A. Ukelle, J. Dumekis, A. Anilionis, F. Yurkus, J. Stasevičė, K. Šiška, J. Matulavičius, O. Kažiočienė, C. Pasnoka, T. Kungys, J. Gedminas, A. Vilkus, T. Rudis, P. Sngintas, O. Raškevičius, P. Kurtkus, F. Szenmskus, E. Dagis, J. Ruskis, F. Bašaras, D. Samavaitis, P. Mašiotas, J. Čekanauskas, J. S'adaravičius, J. Vitkauskas, J. Draugelis, V. Tugevičė, M. Kamošaitis, B. Slavenas, P. Lelišius, J. A. Vagonas, P. Žemaitis, V. Norbuta, M. Rumbula, J. Urbona, O. Jesutis, B. Statavičius, F. Zalaginas—po 25c.; K. Pranaitis, E. Gudaukiutė, J. Jenulis—po 20c.; A. Rozgys, J. Pranckevičė, T. Urbonas, A. dumčius, J. Zullus, J. Kazlauskas, J. Vasileuskas, M. Meišutkas, J. Žvingila, M. Jekutauckienė, J. Petravičė po—15c.; S. Kasparas, V. Rutkū, I. Mart'nakaitis, M. Dakis, K. Sakalauskas, K. Volas, J. Ambroza, K. dumčius, A. Latonas, J. Gugas, K. Balvidavičė, O. Rautienė, V. Kaspara, S. Kačiūnas—po 10c.; P. Štukėda, T. Strieliskis, F. Banevičė—po 5c. ir 25c. nežinoma keno. Iš viso 43 dol. 5c. F. Klembauskas.

L.S.S. 114 kp. iš Athol, Mass. Švedijos streikerių pašelpai prisiūstė 1 dol. 50c.

Kankintiniui N.N. iš Siberijos.

Varduvėse drg Juodžio Chicagoje suaukauta 2 dol. 5c. reikalams gelbėti kankintinį N.N. iš Siberijos. Aukos pasiūsta Dr. J. Šliupul. Aukavo: B. Vaitiekūnas—1 dol., K. Mickevičius—50c., J. Bluzis, J. S'adaravičius—po 25c.; V. Zenkus—5c. Viso 2 dol. 5c.

Aukos «Kovos» Fondan.

Iš Hunola, Pa., aukavo: T. Treinauskas—30c., S. Baškis, Johana Baškienė, A. Nostis, J. Gurskis, J. Budvalis—po 25c. Viso 1 dol. 66c. Atėmus 5 centus persiuntimo lėšų 1 dol. 60c. pasiūnčiame «Kovos» Fondan.

J. Budvalis.

«Moteris ir Socijalizmas» per B. K. Kondratavičių.

S. Daminaitis—1.75, P. Grigalinnas—1.00, J. Grigalinnas, P. Blonekis, S. Ančinka, S. Levanavičius, A. Kiaršis, J. Mikalauskas, J. Kamlenas, P. Kimbrauskas—po 50c., B. Zondratavičius—30c., M. Malinauskas, J. Shaffer, V. Morkunas, L. Jaugminas, K. Subačius, Ona Blonskienė, J. Čeklis—po 25c., P. Kalužavičius, J. Ančinka—po 10c., D. Šapokas—5c. Iš viso 9.05, persiuntimo lėšos 5c. Lieka 9 dol.

Meksikos Revoliucionieriams.

Iš Gardner, Mass., aukavo šios ypatos: F. Vainauskas—50c., P. J. Mockevičius, K. Vaitėkunas, T. Kučinskas, D. Kiliga, L.S.S. 89 kuopa—1.50. Viso 3 dol. LSS 89 kp. Sekr. P. J. Mackevičius.

Iš Luke, Md. Keaveras Balčiunas revoliucijos reikalams prisiūstė 2 dol. 75c. Pinaigal suaukauti krikščynose pas Mikolą Balčiuną. Aukavo šios ypatos: Ig. Tamas, Jonas Sobockis ir Keav. Balčiunas—po 50c. Mikolas Balčiunas—75c., Liudviej Balčiunienė, Kazimieras Mažeika—po 25c. Viso 2 dol. 75c.

Iš McKees Rocks: J. Januakčio prisiūsta 1.25, bet nepaskirta kam aukaujami tie pinaigal. Skiriame juos Meksikos revoliucionierių gelbėjimui. Aukavo: J. Baltusis—50c. kalniams ir 50c. pabėgėlių išsilivuosimui; Petraška 25c. kalniams.

Musu knygos.

Skatytit ir platinkit jas!

1 Politiskas minių streikas, pusl. 20	8
2 Kudikių vergija, pusl. 20	5
3 Kovotojų giesmės. 42 revoliucionieriškos dainos, pusl. 48	15
4 Priekus Engels; jo gyvenimas ir darbai, pusl. 54	15
5 Moters ir politika, pusl. 50	15
6 Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai, pusl. 30	10
7 Darbininkų spauda ir jos priežastys; su paveikslais	10
8 Valsybė ir Socijalizmas, puslapių 31	10
9 Žemės Išpažintys, pusl. 56.	15
10 Kaip žmogus ant žemės atsirado, pusl. 40.	20
11 Amerikos Valstiečiai, pusl. 16.	10
95 Krikščionybė ir Socijalizmas, pusl. 74	15
96 Moteris prieš Teisybės ir Liogikos Teismą pusl. 21	10
97 Ko mus mokina žvaigždės? Parašė K. Stiklelis, pusl. 32	10
98 Gyvybė (kantata) ir kitos poemos, parašė J. Viskoška, p. 41	15
99 Svajus, tragedija-poema, parašė J. Viskoška, pusl. 135	40
100 Bomba, komedija II akt., parašė Antonov, pusl. 24	15
101 Dilgėlių Žiedai, trys puikios apysakos, pusl. 31	15
102 Mikės valdinių poteriai; labai juokingi, pusl. 14	5
103 Kirpikai arba avelių piemenėliai; juokingos dainelės, p. 16	5
104 Amerikiečių cirkas arba Sorkės, su paveikslais, pusl. 15	5
105 Viena respublikos karalių, parašė M. Gorky, pusl. 24	10
151 Vyskupas Myriel ir Konvencionalistas, par. V. Hugo	8
152 Žmogus, Akuraterio apysaka, pusl. 40	15
201 Gaudųs Verksmai, apie Lietuvos vargus, parašė Liepukas	10
301 Ar geras katalikas gali buti socijalistu, pusl. 15	5
302 Senovės šventieji ir dabartiniai bedieviai, pusl. 16	5
306 Klebono karčiama, atsitikimas Šiauliuose, pusl. 16	5
307 K. Marx, jo gyvenimas ir darbai, su jo paveikslu, pusl. 31	12
308 Širdies balsai, 16 Jovaro eilių, pusl. 16	10
308 Emilija Pliateriutė, lenkmečio karžygė, pusl. 15	10
400 Kantičkos apie peklos kančias, juokingos Liepuko eilės, p. 40	20
406 Baudžiava Lietuvoj, pusl. 76	15
409 Eilės Pr. Vaičiūčio, pusl. 165	50
401 Keistutis, Tragedija 5 aktuose, pusl. 101	02
420 Orleano Mergele, Tragedija, 5 aktuose, pusl. 156	25
513 Kaimiečių kova su ponais, pusl. 60	10
414 Socijalizmas ir darbininkiskasis klausimas, pusl. 40	10
415 Revoliucija, jos prasmė, priežastis ir pamatai, pusl. 43	10
416 Živilė, duktė Karijoto, pusl. 118	25
501 Rosijos caras, monologas, ir politiško turinio eilės, pusl. 15	10
502 Kelionė per Peklą, parašė J. Mauritz, pusl. 32	10
503 Darbininkai ir jų ateitis, pusl. 43	12

818 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus, pusl. 147	30
819 Pamatas visokiai reformai; vadovas sveikatai, turtui ir laisvei	50
820 Žodyna, angl.-liet. ir lietuvi.-angl. A. Lallo. Drab. apdarai	6.00
Ta pati knyga, skuriniai apdarai	7.00
821 Jezusas Nazaretėnas. Dr. Ottoman Zar-Adush-Hanish.	35
822 Pėdomis Kristaus, pusl. 176.	40
823 Raginis ir kitos gražios pasakos, pusl. 118.	25
824 Po keturiasdešimts metų. L. Tolstojus, pusl. 122.	25
825 Grigorius. Gražus pasiskaitymas, pusl. 87.	15
826 Užmušimas caro Aleksandro II.	15
827 Kaip Maskolija persekioja Lietuvą.	5
828 Apie Konstituciją	15
829 Komunistų manifestas	20
830 Geologija arba mokslas apie žemę	30
831 Naujos ir visokios dainos	50
832 Viennos Revoliucija	12

«Kova» kompletai iš 1906	\$3.00
„ „ „ 1907	\$2.00
„ „ „ 1908	\$2.00
«Naujosios Gdynės», «Skardo» ir «Žarijos» kompletai ir pavieni numeriai.	

Augščiaus paminėtos ir kitos visokios knygos, išleistos Amerikoje ir Lietuvoje, galima gauti «Kovos» sąkrovoje. Daug ant syk už gyvus pinigus imantiems ir agentams nuleidžiamas didelis nuosimtis.

„Kovos“ administracija

SENIASIAUS LIETUVOJE LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
(eina nuo 1905 pabaigos).

3 rub. metams 1 r. 50 k. pusei m. Didžioji. Lietuvoj	„LIETUVOS ŪKININKAS“	4 rub. metams 2 r. pusei metų Amerikoje.
--	-----------------------------	--

1910 metais visiems savo ėmėjams duoda:

52 NN. «LIETUVOS ŪKININKO»	kas savaitė po numeri
26 — «ŽEMES»	kas dvi savaitės
13 — «MOKYKLOS»	kas keturios savaitės
12 — «SVEIKATOS»	kas mėnuo po knygutę

Metiniai ėmėjai dar gauna DOVANŲ KALENDORIŲ 1911 metams ir išbandymui sėklų.

Kas nori žinoti, kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori savo gimines ar pažįstamus, pasilikusius Lietuvoje, apdovanoti, teuzsako jiems «LIETUVOS ŪKININKA», nes «Lietuvos Ūkininke» rašoma apie valsčių, parapijų ir draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dūmos darbus, iš plataus pasaulio ir kt.; būna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai.

«MOKYKLA» užsiima mokyklų, mokymo ir vaikų auklėjimo reikalais. «ŽEMĖJE» rašoma apie visus žemės ūkio reikalus. «SVEIKATA» rūpinasi apie visų sveikatą. Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoje) metams 3 rub., pusei metų 1 rub. 50 kap.; Užsieniuose—metams 4 rub., pusei metų 2 rub. Kas nori «Lietuvos Ūkininką» pamatyti, tepraneša atviru laiškeliu savo adresu, ir mes atsiųsime. Kas išsirašys į «LIETUVOS ŪKININKO BENDROVES» narius ir užsimokės bent 25 rub., tas gaus «Lietuvos Ūkininką» su visais priedais ir su dovanomis dyka.

Adresas: **VILNIUS, «LIETUVOS ŪKININKO» REDAKCIJA, Semionovskaja 9 No. 10**

(Rašant iš užsienių reikia dar pridėti Russia-LITHUANIA.)

Amerikiečiai gali užsakyti «Vienybės Lietuvninkų» Redakcijoje (Adr., 120-124 Grand St., Brooklyn, N.Y. ir «Kovos» Administracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.) Užsakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios. Pinigus mes primame ir «Money Orderiais», tik visuomet ant «Money Orderio» turi būti parašyta, keno tie pinigai.

DOVANOMS, Laikas jau neilgas!

«TRIMITAS», (Laisvosios Dvasios Giesmės ir Dainos), tuoj bus gatavos. Jau spaustuvė prisiuntė korektas, kurios parįsta pačiam autoriui minėtų dainų, p.M. Petrauskui, dėl peržiūrėjimo, idant veikalėlis išeitų grynai tobulas. Greitu laiku bus pervežėta ir sugražinta spaustuvei užbaigimui darbo. Todėl tuoj turėsim po ranka pagedaujama veikalą, kurio puikus sutaisymas ir gražus apdirbimas, be abejo, patiks kiekvienam, ypač gražumas sutaikytų balsų pastūmės lietuviškas dainas ir muziką pirmyn. Todėl, kurie turit jau užsirašę prenumeratą, malonėkit tuoj prisiųst, kurie dar neužsirašėt, paskubėkit užsirašyt, nes administracijai reikiakaliaga žinot, kiek egzempliorių pagamint prenumeratams gražiaus papuoštų. O antra, po atspauzdinimui jau negausite 2 egz. už do-leri, reikės mokėt tada \$1.50, todėl paskubėkit draugai.

Kovos Administracija

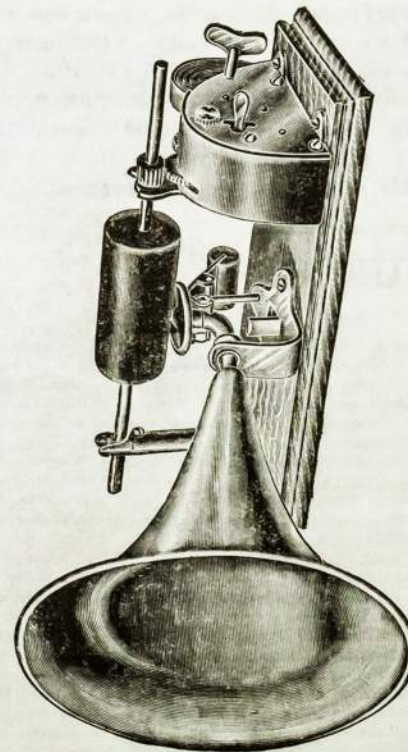
PARANKIAUSIAS DARBO ŽMONEMS LAIKRAŠTIS "RANKPELNIS"

Leidžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitė. «RANKPELNIS» stovdamas ant darbininkų reikalų sąrgybos, rūpinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose. «RANKPELNYJE» tilpsta apart žinių ir mokslėli straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šita skyrių rašo įžymesniejie Europos lietuvių raščjai. «RANKPELNIŲ» kaina: metams 1 d. 50c, pusei metų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiskus reikia siųsti šiuo adresu:

«Rankpelnis» Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažidirėti įdėkite stampą už 2c.

Tabako Naudotojai.

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabaką tarp savo draugų, o mes duosim jums šį fonografa DYKAT. Nėra tokio įstrumen'as žalsel, kaip tanki kiti išdirbėjai yra papratę duoti kaip premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafononas. Kada panorėjęs, jūs galit turėt savo namuose koncertą dykal, ne koncertą kokios sukleru-los armonikos ar smulko cypimą bet koncertą dailių būnų arba orkestras, dainas gausiausių dainių, juokingas ir užimčias žodžiu—viska, ką tik norėtum girsti, galima pritaistyti Paklausk timiausioj muzikalėškų instrumet krautuvėj, o ape kalbamąj mašiną «King» (Karalius) dažnos, jog ją si pardavinėja po \$15.00. Mēs mums pagarsinti mūsų geriausią tabaką cigaretais ir pypkiai. prielūsim jums visokio tabako pokį Austriško, Boeniško, Hercogio, Turkiško ir Rusiško, Viso sykto \$6.00. Jūs lengval tą tabaką galit duot savo draugams, nes tai yra riaušias tabakas, kokį kur gaut. Tabakas tas yra tas pats, jįs telp noriai rūkėt Europoj, tabakų jįs draugai nemažiau už jus li. Aplaišk mūs tabaką, rekomendkite jį savo draugams, ir jei jis jį patiks, duok jiems mūsų vardą ir mės ir tokiu būdu padėite mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums dyka 1 mūs «King» fonografa. Yra tai vienintėlis progą gaut dovana. Už tabaką mes duosim jums \$6.00. Prisiųsk iš kalno 50c. (stampoms), o mes išsiųsim tabaką ir fonografa. Apžiūrėjęs, jei rasit gerai, užmokėkit ekspresavui agentui likus us 5 dol 50c. ir pašlikt sau. PINIGUS engražinam kiekvienam, knrie bus neužganėdintas. Pasargaga: tas dov duosim tik telp ligal, kol mes nepersitiksime, jog mūs kompanija yra gėdinaim apgarsinti. Todėl patariam neatidėliot, jei norit mūs fonografa dykal. Adresuok:

European Tobacco Co. 33 Leonard Street, Dep. NEW YORK, N. Y.

Skubinkime iszs

D gas J. N-kas tik dėlto **BALTRAMIEJAUS NA** žmogus galėtų lengva **BALTRAMIEJAUS NAKTIS»** ta **BALTRAMIEJAUS NA** valdžios ir kunigų, **BALTRAMIEJAUS NA** vargdienį darbininkų **BALTRAMIEJAUS NA** minėtas dovanas. Prisi **BALTRAMIEJAUS NA** pašto ženkleliais arba «M **BALTRAMIEJAUS NA** «BALTRAMIEJAUS NA **BALTRAMIEJAUS NA** siųsti.

«KOVOS» ADM 15 E.Moyamensing

Kykykis Angliszk
as. A. Jaffe
Korespond. Angliškas M

ANGLIŠKA KALBA
OVANAI!

jei tik nori DOVANAI. Kie **J. Nauj**

Bet Geriau

tas, kuris daugiausia **DAUGIAUSIA IŠ**

Collins

Per vienoliką metų stebeti **Collins**

Collins N. Y. MEDICAL

Dr. S. E. Hyndman, Medikal D

Skubinkime išsidalyt DOVANAS!

D gas J. N-kas tik dėlto dovanojo Sąjungai kelesdešimtis „BALTRAMIEJAUS NAKTIES“, idant kiekvienas darbininkas žmogus galėtų lengvai ją nusipirkt ir perskaityt. „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ tai tikras atspindis biurių darbų Francuzijos valdžios ir kunigų, kame pamatysite it veidrodije, kas skriaudžia vargdienį darbininką žmogų. Todėl, draugai, skubikit dalytis minėtas dovanas. Prisiųskit «KOVOS» ADMINISTRACIJAI pašto ženkleliais arba «Money Orderį» 75c vertės, o tuoj apturėsit «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ». Adresas laiškams ir pinigams siųsti.

“KOVOS” ADMINISTRACIJA
1815 E. Moyamensing Ave. Phila., Pa.

Mokykis Angliškai! Aš mokinu skaitymo, silabavimo, aritmetikos, geografijos, ir istorijos, geriausia metoda ir su geriausiu pasisekimu. Drukotos Lekcijos išsintinejamos po visus pasaulės kraštus. Rašyk postkarte.

Chas. A. Jaffe Korespondencijinis 622 S. 11th Street
Angliškąs MOKYTOJAS PHILADELPHIA, - PA.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI! Jei Amerikoje nemoki angliškąs kalbos, tad pats žinai, kad esi nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis gali gerai ir lengvai išmokti, jei tik nori DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiuji prikalbės, prisunčiant \$2.00 an mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: „LIETUVA“, „VIENY BE“ arba „KOVA“ per metus, teippat garsiają didelę knygą, versta iš prancūzų kalbos „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ“, kurios kaina 75c ir teippat GRAMATIKA-MOKYTOJA angliškąs kalbos, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik kuris prislūs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojuos viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščiu skaitytojai daug ntuę ir lietuvisi, kaip ir svetimtaučiai, turėdami gramatiką, išmoktų anglišką kalbą. „RAISTA“ dar galima gauti prisunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas Madison Sq. Box 189
NEW YORK, N.Y.

Dr. E.C. Collins
Uždeotojas

Bet Geriausias Daktaras

tas, kuris daugiausia ligonių išgydo. Prizadėjimai neišgydys; už tai reikia labai būti akvyvų, kad pasirinkti geriausia daktarą. Prizadėjimai apgarsinimuose rods gražiai išrodo, bet ant poperos tik; vienok sergančiam reikia pasiskirti geriausia daktarą.

DAUGIAUSIA IŠGYDĖ SERGANČIU

tie kuriuos patys žmonis gerbią. Daktaras Collins New York Medikal Instituto išgydė daugiau lietuvių, nekaip kitų daktarai ir Institutai drangeje; nes tukstančiai laiškų su padėkavonėms gerbią ir užtikrina teisybe. Mēs visai nes garsintume m, vienok laikome už priderystę, kad pranešti sergantiems, tad žinotų kur laukiama pagelba ir kaip tik atsišauks ar parašys, tad ir apturės tuojuos; nes mūsų mokslinčiai profesoriai per vienovliką metų tukstančius lietuvių išgydė, kurie sirgo ir labiau nusiminę buvo už Tave.

Per vienovliką metų stebetini pasisekimai.

Ne joks kits daktaras nė Institutas, negali susilyginti su mokslinčiais Profesoriais Collins Medical Instituto, kurie per vienovliką metų padarė daug gero; yra tai įstaigą kurioje visokios ligos tampa gydytos, su pagelba gerų vaistų ir yvairių prietaisų, todėl ir yra vyriausiais ant kitų daktarų ir Institutu mokslouose, išradymuose ir žino

Ką ir kada reikia daryti.

Už tai mūsų budas gydymo yra greičiausias, tikriausias ir pigiau kaštuoja negu kitur. Jei sergi kokia nors liga, o nori greitos pagelbos, tai astišauk arba parašykia lietuviškai apie savo ligą. Mūsų daktaras, tuojuos suteiks roda ir reikalingus vaistus, kurie tukstančiams pagelbėjo, tad pagelbės ir Tau.

Nelauk ilgiau, atėik arba rašyk pas :

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTA
140 WEST 34th STREET — NEW YORK.

Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.
Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1. Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiają, knygą Dr. E. C. Collins, „Vadovas in Svaikata“, parašytą lietuviškai.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Bell Phone Kensington 57-8

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškąs Graborius :
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kurs visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

Bell Phone 2477 Key-tone 4:269 /
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vynu, hkle-rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė mlnerališkų vandenių.

Kalbam lietuviskal, lenkiškai, ruskal ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškąs Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

Gerl dantys yra neatbutinal reikalingi gerai sveikatai, todėl nuiek pasidientetą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Trankia dantis be skausmo, indėda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.
Priėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: { Nno 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

PILNA KVORTA

APDRAUSTOSIOS TIKROS DEGTINĖS

DYKAI!

Atsiųsk užmokesnį už keturias pilnas kvortas degtinės \$3.20, mė duosime jums extra kvortą uždėk su pirmu juų užsiskakymu. Mēs darome tą dovana, kad pas'at ti savo tavorą, kurio gerumą mės gvarantuojame. Paslaikyk p'dovanotą kvortinę ir atsiimk savo pinigus jei nori, kad nupirktą degtinę yra netokia, kap garsiname.

SECURITY Co. dep. 329,
37 South Water St. Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltine pragingi. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito paleningvimo ir pastovėčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio
ženklo apsaugojimo

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes priėlamos.

Keystone Telefonas: East 42-65-A.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.

Tuketandiai pliku žmoniu atgavo puikius plaukus, sulaiko silinkima plauku. Duodam roda dykai per laiška, kaip išgydyt silinkima plauku, pučkus, didervines, niezus ir lytiška bruda. Nuo koju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu laišku visokių tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisiųstas ant pareikalavimo kuris prisiųs 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gantunkų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisiųsime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mus tavorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL

Telefonai:
Bell Kems. 36 18-A
Keystone East 42 21 D

JONAS F. BAJ

Lekiškai-Lietuviška Stainė

šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliat gatavi kiekvienoj valandoj veseilioms, krikštynoms, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Sallunas ir Vynyczia

Geriausi Amerikoniški ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arieklos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor

J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year \$2.00
Six months 1.00
Three months 50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once 50c
One inch one month \$1.00
One inch one year 10.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA
visose dalyse svieto

Vienems metams \$2.00
Šešioms mėnesiams 1.00
Trims mėnesiams 50

APGARSINIMU KAINOS

Colis sykį 50c
Colis per mėnesį 1.00
Colis per metus 10.00

Visokiuose sušnešimuose adresuokit:

"KOVOS" Spaustuvė spaudinam visokius spaudos darbus. Spaudinam netik plakatus, tikičius ir programas baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir kliubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsakymus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji koki nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spaustuvę kiekvienam laike ypatingai ar per laiškus sekančiu adresu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujaujų garsių išradėjų Mašinų
Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikščioti nudevėtoje bei nušutusioje drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkomis trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St. 3005 Frankford Ave.

Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.
PHILADELPHIA, PA.

GERIAUSIA PROGA VISADOS TEIKIAMA LIETUVIAMS.

14k. Gryno Auksu pavilktas Laikrodėlis
gražiai graviruotais viršais (vyriškas ar moteriškas), su dviem antvožais, keteliu užsakomas ir užstatomas, augštos klasės Amerikos mašinerija, ant visų akmenų ir gvarantuotas ant 15 metų.

14 k. gryno auksu pavilktas rėžėlis, gvarantuotas ant 15 metų.

14 k. gryno auksu pavilktas žiedas, sutavo vardo pirmutinėmis litaromis, gvarantuotas ant 3 metų. Kąstuoja tie visi daiktai sykin 18 dol. 25 c. Ant laikrodėlio išgraviruota: Atmintis iš Amerikos.

Atsiųsk mums \$4.74 už viską.

Jeigu daiktai nebus tokie pat kaip aprašyta, atsiųsk juos mums atgal, o mes sugrąžinsime tau pinigus. Telp žemas prekes mes duodame tik ant pirmo orderio, dėl geresnio susipažinimo su jumis. Atsiųsk mums 24c. iš kalno dvyliktinėme stampoms, o likusius 4.50 užmokėti apturėjęs ir peržiūrėjęs daiktus ekspresu. Užd. 21 dol. 50c. 1 dol. iš aukšto, 2 c. stampomis. Likusius 21 dol. užmokėti atimdamas ir peržiūrėjęs daiktus ekspreso ofise.

AGENTS WHOLESALE WATCH CO., Dept. 74
192 W. Broadway New York, N. Y.

DYKAI! DYKAI!

Graži dovanėlė kiekvienam pirmojo šimto žmonių vyrui ar moteriškai, sveikiems, nuo 15 iki 60 metų senumo bus duodama, kas pasiskubėjęs apdrausti (inšiuirint) savo sveikatą ir gyvastį pas žemiau paminėtą Apdraudimo Bendrovę.

Pašelpa ligoje—nuo \$3.00 iki \$20.00 ant savaitės. Posmertinė atsitikime mirties—nuo \$100.00 iki \$1.000.00. Po dešimtis metų kiekvienam išmokama visi per tą laiką įmokėti pinigai su dideliais nušimčiais. Už Palludijimus atsako namai ir Paskoles Bendrovė iki 5 tūkstančių narių.

SENIAUSIA ABDRAUDIMO BENDROVE AMERIKOJ

Išpildyk žemiau padėtas linijas parašymu savo vardo, pravardės, adreso, dlenos ir valandos, kada nori, kad apsilankytų supredentas į jūsų namus, ir iškirptę tą sklypelį pasiųsk šiuo adresu:

M. J. O'Brien, Supt., Room 400, Bullitt Bldg., Philadelphia, Pa.

Vardas ir pravardė .....

Adresas .....

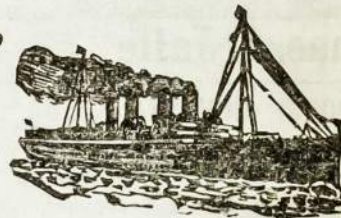
Mėn..... valan..... A.M. (jei vakare, tai)..... P.M.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmains pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

17 AKMENAIS "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsakomas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Auksu dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštas abipusį uždaromai, gražiai engraviruoti. Absolutiškai teisingai laiko laiką, specialiausiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių. Ir per nuolat keliančius. Pasiųsime vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antras per C.O.D. leidžiame išguzelintuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau siųstų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paankuotą rėžėlį su broliuku dykal. EXCELSIOR WATCH CO. 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

GEORGE BELAWSKIS

1216 S. 2nd St. Philadelphia.

LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kvėpenti cigara i, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksmas vieta, geras patarnas, grina lietuviška kalba.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S. W. Cor. Richmond & Allegheny A. PHILADELPHIA, PA.

ST. CZELEDINO LIETUVIŠKAS

Apsiaivimu Krautuve

Prekė labai prieinama ir tavoras pirmos klasės. Kas pirks pas mane apsiavimus, siem duosiu dovanų puikų kalendorių 1910

1227 S. 2nd St. PHILADELPHIA, PA.

Dovanos «Kovos» Skalitytojams.

Tiems visiems, kurie atnašis savo prenumeratą iki Naujų Metų, užsimokėdamas pinimai ateinančius 1910 metus, taip ir tiems visiems, kurie prikal naują «Kovos» skaitytoją išsam metui, gaus puikų «Kovos» išleistą sieninį kalendorių. dėl draugai paskubėkit užsiųskėti prenumeratą, idant galėtumėm žinoti kaip daug kalendorių atpaust.

Norintieji užsirašyt kaip nors progresyvišką laikraštį, ba dienraštį, lietuvišką ar lietuviškas kalbose, kreipkitės «Kovos» administracijos, jaus visuomet į laiką pa

Gana

EKRETORIUS, arba A Komitetui gan įdomų sąjungiečių tarpe klesin mas abelnai matomas.

maudinga, bet ar bus pasekmi

talpinama diskusijoms lekcijo

rintis, gvildenti ir stengtis

reultatus siųstų redakci

kokia nuomonė teisinga. Tie

tik prirengiama prie diskusij

viltis, kad draugai užsiinteresu

Anaoptol ne! Diskusijų reik

nerengiama. Ir to nerengir

usia stoka noro gilintis į socij

socializmo teorijos, negali bu

nodamas socializmo teorijo

nia.

ocialistas, nežinodamas sccij

ocializmo priešų, visados tur pasi

tais, nes prieš tezą negali pastaty

ny judėjimui gali išeiti ant nau

inimas socializmo mokslo taip

alkanam žmogui. Butenai tu

nerausti prieš savo priešus iš g

anajame ir už ką kovojame.